

ДРУГАЯ ЧАРГА МАСКОУСКАГА МЕТРО

ЗВЯЗДА

№ 110 (5236)
ЧАЦВЕР
16
МАЯ
1935 г.
ГОД ВЫДАНИЯ XVII

МАСКВА, 15 мая. (БЕЛТА). Рапіннем Соўзнаркома Саюза ССР і Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) ад 16 жніўня 1934 г. аб'ём будаўнічых работ па другой чарзе Маскоўскага метра ўстаноўлен у 20,2 км.

Лініі метро першай і другой чаргі звязжудь паміж сабою Окцябрскі, Паўночны, Казанскі, Курскі, Кіеў-

скі і Пазелепкі вакзалы, стадыёны «Дынамо» і Ізмайлаўскі, і Цэнтральны, Сакольніцкі, Ізмайлаўскі і Цепроўскі паркі.

Уся траса другой чаргі — глыбокага залажэння. Тунелі будуць пабудаваны на глыбіні 35-40 метраў. Праходка будзе праводзі-

ца пчытэм. На будаўніцтве другой чаргі будзе працаваць 25 пчытоў. Сцены тунеляў і станцый метро другой чаргі будуць адзеты ў чыгуныя пробінгі, што значна паскорыць працэс работы і даць поўную гарантыю вопанення існаваласці падземных пабудаванняў.

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

Працяг Арбатскага радыуса па-

БССР закончыла сяўбу ільну

На 13 мая 1935 года БССР закончыла сяўбу ільну. План сяўбы 243.088 гект. Засеяна 243.280 гект. Нарком земляробства БССР БЕНЕК

Беларускі лён павінен быць лепшым у свеце

Савецкая Беларусь 13 мая выкатала план сяўбы ільну. Новай перамога большэвікоў Беларусі — адрчайнае пацвярджэнне велізарных магчымасцей росквіту сельскай гаспадаркі, якія адкрыў калгасны лад, рашаючая перамога калгасных мас Беларусі ў барацьбе са небывалы ўраджай, за замознае культурнае жыццё.

Калгасныя масы змагаліся і змагаюцца пад сцягам шырока прагарнуўшага са Савецкай Беларусі паходу імя тав. Гікало за практычнае ажыццяўленне вялікай, але зусім рэальнай задачы — Беларускі лён павінен быць лепшым у свеце.

Першы этап паходу імя тав. Гікало за лён завершан. Лён пасеян у гэтым годзе значна раней усіх мінулых год і высокакасна.

Сяўба ў гэтым годзе была пачата на тры пяцідзёнкі пазней, чым у мінулым годзе. Аднак, план сяўбы ільну ў гэтым годзе выканан 13 мая, а ў мінулым годзе — 25 мая. У 1933 годзе Савецкая Беларусь на 15 мая выкатала ўсяго 30 проц. плана сяўбы ільну. Гэта — паказальнікі тэмпаў, дасягаемых з года ў год ўсё больш сціслых тэрмінаў, усё больш ранняй сяўбы ільну, што забяспечвае высокі ўраджай.

гаснай вытворчасці, якіх ужо многа вырастала і штогодзенна вырошчвае наша партыя і калгасны лад?

Наш правадыр вялікі Сталін у гістарычнай прамове на выпуску акадэмікаў Чырвонай арміі ўказаў: «З усіх каштоўных капіталаў, якія ёсць у свеце, самым каштоўным і самым рашаючым капіталам з'яўляюцца людзі, кадры. Трэба зразумець, што пры нашых цяперашніх умовах «кадры рашаюць усё». Будуць у нас добрыя шматлікія кадры ў прамысловасці, сельскай гаспадарцы, на транспарце, у арміі — наша краіна будзе непераможна».

Поспех сяўбы ільну ў Савецкай Беларусі рашылі людзі, калгасныя кадры, вырашчаныя і выхаваныя партыяй. Поспех сяўбы ільну рашылі старшыні калгасаў, іх намеснікі па ільну, брыгадзіры, радавыя калгаснікі, тыя непартыйныя большэвікі, якія ўсёй душой адданы справе Леніна-Сталіна, калгаснай справе, якія па большэвіцку змагаліся за высокую якасць і раннія тэрміны сяўбы вядучай тэхнічнай культуры Беларусі — ільну. І задачай усіх партыйных і савецкіх арганізацый зараз павінна быць практычнае выкананне ўказанняў Сталіна аб самых класатлівых адносінках да гэтых, лепшых кал-

У КАЛОННАЙ ЗАЛЕ ДОМА САЮЗАУ

Дэлегацыя знатных людзей метро пакінула сцэну. У наступіўшай цішыні выразна прагучэў голас Булганіна:

— Слова для прапановы мае т. Сталін! Зала ўзарвалася бурною авацыяй. Тысячы рук узмятнуліся над галавамі. Гукі аркестра патанулі ў моры галасоў, якія зліліся ў адзі-

ны накіраваны да правадыра прывітальны зрыб.

Сталін павольна вышаў з-за стала прэзідыума і стаў ля трыбуны. Усміхаючыся, правадыр падняў правую руку, заклікаючы залу да спакою. І зноў шквал любові, гарачай прывязанасці і адданасці кранёся па зале. З усіх канцоў несліся поўныя захаплення воклічы:

ПРАМОВА тав. СТАЛІНА

— Я маю дзве папраўкі. прадаставаныя тымі таварышамі, якія сядзяць вась тут (і тав. Сталін шырока абводзіць рукою залу і сцэну). Справа эвотзіцца к наступнаму.

Партыя і ўрад узнагародзілі за паспяховае будаўніцтва маскоўскага метрапалітэна адных — ордэнам Леніна, другіх — ордэнам Чырвонай звязды, трэціх — ордэнам Працоўнага Чырвонага сцяга, чацвертых — граматамі Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саветаў.

Але вась пытанне: а як быць з астатнімі, як быць з тымі таварышамі, якія працавалі не горш, чым узнагароджаныя, якія клалі сваю працу, сваё ўменне, свае сілы парожні з ім? Адны з вас як быццам рады, а другія недаўмяваюць. Што-ж рабіць? Вось пытанне.

Так вась гэта памылку партыі і ўрада мы хочам направиць перад усім «честным міром». (Смех, бурныя апладысменты). Я не любіць гаварыць вялікія прамовы, таму дазвольце зачытаць папраўкі.

Першая папраўка: за паспяховую работу па будаўніцтве Маскоўскага метрапалітэна аб'явіць ад імя Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Савета Народных Камісараў Саюза ССР падзяку ўдарнікам, ударніцам і ўсяму калектыўу інжынераў, тэхнікаў, рабочых і работніц метрабуда. (Зала вітае прапанову т. Сталіна крыкамі «ура!» і шумнай авацыяй. Усе вартышоў.

Сёння-ж трэба правесці папраўку аб тым, што аб'яўляем пазыку ўсім работнікам метрабуда. (Апладысменты). Вы мне не апладзіруйце: гэта — рашэнне ўсіх таварышоў.

І другая папраўка — я прама чытаю: за асаблівыя заслугі ў справе мабілізацыі слаўных комсамольцаў і комсамолак на паспяховае будаўніцтва Маскоўскага метрапалітэна — узнагародзіць ордэнам Леніна маскоўскую арганізацыю комсомола. (Узрыў апладысменты, авацыя. Усміхаючыся, тав. Сталін апладзіруе разам з усімі прысутнымі ў Калоннай зале).

Гэту папраўку таксама сёння трэба правесці і заўтра апубліка-

«Няхай жыць правадыр сусветнага пролетарыята!», «Няхай жыць вялікі Сталін!», «Роднаму Сталіну — ура!».

— Таварышы! Пачакайце авансам рукапляскаць, — жартліва сказаў Сталін. — Вы-ж не ведаеце, што я скажу. (Смех, апладысменты).

Падумаючы паперку з папраўкамі, т. Сталін дэйла і прота зварачаецца да схода). Можна быць таварышы, гэтага мала, але лепшага мы прыдумаць не змаглі. Калі што-небудзь яшчэ можна зрабіць, то вы падскажыце.

Вітаючы ўдарнікаў будаўнікоў метро, правадыр пакінуў трыбуну. Бетоншчыкі, граходчыкі, зваршчыкі, інжынеры, майстры, прафесары, рабочыя і работніцы — шчаслівыя людзі падняліся з месц, радуючыся, апладзіруючы, агалашаючы:

— Ура любімаму Сталіну! У 6-м радзе смуглая дзяўчына ў ружовай кофтацы паднялася на крэсла і, зварачаючыся да прэзідыума, ухвалявана ўсклалася: — Таварышу Сталіну — комсамольскае ура!

Авацыя цягнулася некалькі хвінут. І калі апладысменты, парэшце, сціхлі, тав. Сталін яшчэ раз запытаў прысутных:

— Як вы думаеце — хопіць направак? Зноў зала адказала бурнай авацыяй.

(«Правда»).

Прывітанне тав. МОЛАТАВА будаўнікам метро

Мы ў праве гаварыцца поспехамі будаўніцтва нашага метро, а асабліва тым, што ён зроблен па-савецку, з правільным улікам інтарэсаў мас.

Гарачае прывітанне будаўнікам метро!

В. МОЛАТАУ.

Маскоўскі метро — новая ступень у будаўніцтве соцыялізма

Гарача вітаюем з значнальнай перамогай. Толькі большэвікам, толькі свабодным пролетарыям аказаліся па плячу такія вялікія справы. Маскоўскі метро — гэта вышэйшы клас, новая ступень у будаўніцтве соцыялізма, створаная расквітам большэвіцкай творчасці. Няхай жыць пабеданосны будаўнікі метро і іх слаўныя большэвіцкія кіраўнікі! Жданаў, Чудаў, Угараў, Кадацкі, Струпе, Іркліс, Алексееў, Смалодзін, Шэстакоў, Позэрн.

ПРАБЫВАННЕ МІ. ІСТРА ЗАМЕЖНЫХ СПРАУ ФРАНЦЫІ П. П'ЕРА ЛАВАЛЯ У МАСКВЕ

НАВЕДАННЕ КРЭМЛЯ

14 мая ў 11 гадзін францыі міністр замежных спраў Францыі п. П'ер Лаваль прыбыў у Крэмль. Яго суправаджалі генеральны сакратар французскага міністэрства замежных спраў п. Ленэ, пасол Францыі ў СССР п. Альфан, начальнік кабінета міністра п. Раша, паўпрэд СССР ва Францыі т. Падэжкін, адказныя работнікі Наркамата замежных спраў і чыны французскага пасольства.

Гасцей сустраў камендант Крэмля тав. Тіалун. Пан Лаваль з вялікай цікавасцю аглядзеў аружэнную палату, Спасылкі і Успенскі саборы, а затым праішоў па ўсёй тэрыторыі Крэмля.

У аглядзе Крэмля прынялі ўдзел таксама ўсе прыбыўшыя з п. Лавалем французскія журналісты. НА АУТАЗАВОДЗЕ ІМЯ СТАЛІНА.

У 6 гадзін п. Лаваль і суправаджаючыя яго асобы прыбылі на аўтазавад імя Сталіна, дзе былі спатканы дырэктарам завода т. Ліхачовым.

рачны прах завода, а затым наведаў басейн для плавання Пролетарскага раёна. Тут госці прабылі 10 мін., наглядваючы за прыжкамі з вышыні і прэшэраччымі заняткамі па плаванню.

Пасля гэтага п. Лаваль быў паказан палац культуры Прэзтэарскага раёна.

На аўтазавадзе імя Сталіна таксама была група французскіх журналістаў. Перад аглядам завода т. Ліхачоў аспаёміў іх з гісторыяй развіцця завода, яго папярэшняя вытворчай магутнасцю, а таксама з перспектывамі расшырэння завода. Журналісты задалі тав. Ліхачову рад пытанняў аб умовах работы на заводзе.

У ВЯЛІКІМ ТЭАТРЫ.

Увечары п. Лаваль, нарком замежных спраў т. М. М. Літвінаў, п. Ленэ, тав. Н. Н. Крэспіненкі, п. Альфан, тав. В. П. Падэжкін і інш. былі на оперы «Садко» ў Вялікім тэатры. Пры з'яўленні п. Лавала ў докы публіка дэйла вітала яго апладысментамі. Аркестр выканаў Марсэльскі марш.

Урачыстае пасяджэнне маскоўскіх арганізацый разам з ударнікамі метрабуда, фабрык і заводаў Масквы

як і ўсім іншым людзям, якія любяць сваю БССР, любяць сваю Беларусь, любяць сваю радзіму. Уважлівы, сур'езны выбар папярэднікаў, добрая апрацоўка глебы, высокая якасць пасеву і запраўка — вось што ў першую чаргу характэрна пры падрыхтоўцы папярэдніх вынікаў сяўбы ільну.

У большасці калгасаў была разгорнута сапраўдная большавіцкая барацьба за высокую якасць сяўбы. Соцыялістычнае спаборніцтва паміж брыгадамі і калгасамі праходзіла перш за ўсё пад знакам якасці. У перадавых калгасах сяўба ільну ў гэтым годзе была праведзена выдатна.

Калгасныя масы з энтузіязмам змагаліся за месца ў калоне перадавікоў паходу імя тав. Гікало за лён, за высокі гонар падпісаць рапарт нашаму геніяльнаму правадчыку — любімаму Сталіну. Рапашчэй умовай гэтага была высокая якасць сяўбы. І таму барацьба за якасць у гэтым годзе стала сапраўднай барацьбой шырачэзных калгасных мас.

План сяўбы ільну па БССР выканан рапей і лепш, чым ва ўсе мінулыя гады! Хіба гэта не з'яўляецца мацнейшым ударам па прытаіўшыся яшчэ сям там астатках рапрэсленай контррэвалюцыйнай беларускай нацдэмаўшчыны, якая прававала пад фальшыва-нацыянальным сцягам павярнуць назад калясо гісторыі, сцягнуць Савецкую Беларусь на шлях капіталістычнай рэстаўрацыі, вярнуць беларускага селяніна пад уладу памешчыкаў і панцоў? Хіба гэта не новы дзівосны трыумф левіцка-сталінскай нацыянальнай палітыкі, якая дабілася беларускіх калгаснікаў у рэзультате пастаяннай дапамогі Савецкага Саюза, неадлучнай часткай якога з'яўляецца БССР? Хіба гэта не ёсць буйны крок да ўмацавання Савецкай Беларусі, як перадавога фарысту на мяжы з капіталістычным Захам? Хіба гэта не даказвае неабяржыма правільнасць палітыкі калектывізацыі, якая ажыццяўляецца партыйнай пад мудрым кіраўніцтвам вялікага Сталіна? І нарэшце, хіба гэта не з'яўляецца перамогай беларускіх нацыянальных кадраў, беларускіх большавікоў — партыйных і непартыйных, падвучаных і класавых вырашчываемых большавіцкай партыяй, выдатнейшых арганізатараў і энтузіястаў кал-

гасных людзей, арганізатараў, заахвочванне гэтых ударнікаў, арганізатараў калгаснай вытворчасці — перадавікоў паходу імя тав. Гікало за лён, паказаўшых першыя поспехі.

У похадзе імя Гікало выхоўваюцца новыя кадры энтузіястаў ільну. Трэба падняць гэтыя кадры, наблізіць іх партыйным арганізацыям, заахвоціць іх, паказаць усім калгаснікам іх першыя поспехі дапамагчы ім аўтадаць тэхнічнай справы, мабілізаваць іх увагу на барацьбу за выкананне новых задач.

Мы гаворым аб нашых поспехах не для таго, каб самасупакойвацца і вагнацца, а для таго каб, падвёўшы правільныя вынікі прайзданаму шляху, наменціць новыя, яшчэ большыя, задачы, якія забяспечыць нам далейшыя буйны перамоты. Зараз трэба неадкладна мабілізаваць калгасны актыв і шырачэзныя масы калгаснікаў на барацьбу за другі этап паходзіма Гікало за лён — ахову і праполку ільну.

Халоднае надвор'е пастарае рост пустазелля, стварае пагрозу засмечання калгасных палёў. А вясна ў гэтым годзе халодная і таму свечасвая і высокая якасць праполка ільну, праполка кожнага гектара ільну не менш двух раз — гэта адно з важнейшых званняў барацьбы за высокі ўраджай.

Праполка захоўвае ільну вільгаць, святло, цяпло, рэзка змяняе небяспеку захворвання яго. Праполка стварае ўмовы для атрымання чыстага здаровага насення і чыстага высокая якаснага валакна, аблягчае і пастарае наліцнае перабленне ільну. Яна значна павялічвае ўраджай. Таму на прапалочную кампанію павінна быць звернута выключная ўвага.

Першая перамога — высокая якасць і ранняе выкананне плана сяўбы ільну — абавязвае нас прыкласці ўсе сілы к таму, каб дабіцца выканання рашэння пленума ЦК КП(б)Б — к 20 мая выканаць план сяўбы па БССР. Гэтага патрабуе ад нас высокае званне ордэнавога рэспублікі, высокая ўзнагарода, атрыманая большавікамі, рабочымі і калгаснікамі Савецкай Беларусі — ордэн Леніна.

Наперад, да новых перамог!

МАСКВА, 14 мая. (БЕЛТА). Каля 2-х тысяч перадавых ударнікаў-будавнікоў метро, рабочых заводаў і фабрык сталіцы сабралася ў Доме саюзаў. На сцягах — партреты ініцыятара і ініцыятэлы будавніцтва метро тав. Сталіна і непазасярэдняга кіраўніка гэтай будовы тав. Кагановіча.

Шумнымі апладысментамі сходаў вітае з'яўленне на трыбуне т. т. Хрушчоў, Марголіна, Кульнова, Булганіна, Філатова, Старасціна, Коган і інш. Яны займаюць месцы ў прэзідыуме. Тав. Булганін гаворыць першыя словы, але раптам усе ўстаюць і зразу адусюль — з партэра, з балконаў, з усёй грамады Калоннай залы — шаратаюць імклівымі і бурнымі, як вяхар, авацыі.

На трыбуну выходзяць тав. Сталін і разам з ім т. т. Молатаў, Кагановіч, Варашылаў, Орджанікідзе, Чубар, Мікаян, Ежоў, Межлаук. Доўгія і доўгія мінуты грываць воплескі. Яны ўзмацняюцца з кожным імгненнем. Крыві «ўра» патрасаюць своды залы, нясуцца воклічы: «Няхай жыве Сталін! «Ура Сталіну!»

Бязмежную лобію да свайго правадчыра і настаўніка выказвае гэты поўны захвалення гул авацыі.

Тав. Булганін ад імя Маскоўскага камітэта, Маскоўскага гарадскога камітэта партыі, Маскоўскага савета, абласнога выканаўчага камітэта, МОСПС аб'яўляе ўрачыстае пасяджэнне маскоўскіх арганізацый з ударнікамі метрабуда, фабрык і заводаў адкрытым. Аркестр выконвае «Інтэрнацыянал».

Две тысячы чалавек, прысутных у Калоннай зале пачынаюць пратэтарскі гімн. Слова прадастаўляецца тав. Булькову. Ён зачытвае спіс ганаровага прэзідыума:

- СТАЛІН...
- МОЛАТАЎ...
- КАГАНОВІЧ...
- ВАРАШЫЛАЎ...
- КАЛІНІН...
- ОРДЖАНІКІДЗЕ...

Штосесундэна ўспыхваюць авацыі. Зноў раздаюцца прывітанні: «НЯХАЙ ЖЫВЕ ПРАВАДЧЫР СУСВЕТНАГА ПРОЛЕТАРЫЯТА ТАВ. СТАЛІН!». «НЯХАЙ ЖЫВЕ КІРАЎНІК СОВЕЦКАГА УРАДА ТАВ. МОЛАТАЎ!». «НЯХАЙ ЖЫВЕ ТАВ. КАГАНОВІЧ!». Пад безупынным воплескі выбіраюцца таксама ў ганаровы прэзідыум т. т. АНДРЭЕЎ, КАСІОР, МІКАЯН, ЧУБАР,

ПОСТЫШУ, ПЕТРОУСКІ, РУДЗІТАК, ЖДАНАЎ, ЭЯХЕ, ЕЖОЎ, ДЗІМІТРАЎ, ТЭЛЬМАН.

Тав. Булганін выступае з прамовай. Ён гаворыць аб гіганцкай гістарычнай перамозе сацыялізма. Аб тым, што метро, гэта каласальная будова — сваімі нарэзямі ўходзіць у Кузнецкабуд, Малітабуд, у сотні лепшых заводаў, створаных за першую пяцігодку.

Сканчэнне будавніцтва метро, — падкрэслівае тав. Булганін, — таржакство індустрыяльнай магутнасці вялікай сацыялістычнай рэзімы, магутнасці, заваяванай гераічным рабочым класам, яго партыйнай і савецкай уладай, пад кіраўніцтвам тав. Сталіна. Ён адначасе выключнае заслугі маскоўскай партыйнай арганізацыі ў будове метрапалітэна і асабіста Лазара Майсеевіча Кагановіча.

Тав. Булганін гаворыць аб выключных заслугах комсамольцаў: комсамольцаў у будавніцтве метрапалітэна, аб тым, што метро будаваў у гэтым Савецкі Саюз, аб ролі Народнага камісарыята цяжкай прамысловасці і яго слаўнага наркома Серга Орджанікідзе ў стварэнні метро матэрыяламі і абота лываннем.

На трыбуне калона ордэнапаздаў метрабуда. Тав. Ротэрт рапартуе партыі і ўраду аб тым, што з 15 мая першая чарга метро імя Кагановіча ўступае ў дзеянне. З напружанай увагай слухае зала аповесць аб гераічных днях барацьбы за метро многатысячнага калектыва, аб яго жалелнай стойкасці і згуртаванасці. Тав. Ротэрт прыводзіць дзівосныя лічбы: вынута грунту 2.306 тысяч кубаметраў, укладзена бетону 857 тысяч кубаметраў, укладзена паляванага мрамару 21.635 кв. м., зрасходавана метала 88 тысяч тон, укладзена ў будавніцтва 21 млн. чалавечых год. З гэтых лічб, вядомых людзям, складваецца будова пабудаванне — савецкай метрапалітэна, лепшы ў свеце.

Зала гарача вітае слаўных будавнікоў метро. Тав. Булганін з гэтым аб'яўляе:

— Слова мае тав. Сталін. Як і некалькі мінут назад, грамавымі авацыямі, магутным «ўра», воклічамі: «Няхай жыве наш Сталін» — сустракае зала правадчыра партыі і рабочага класа, правадчыра народаў СССР. Тав. Сталін уносіць прапановы за паспяховае работу па будавніцтву Маскоўскага метрапалітэ-

на абыякі ад імя Савета Народных Камісароў і Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта СССР пацярцаў ударнікам і ударніцам, усяму калектыву італьянскага, тэхнікам, рабочым і работніц метрабуда, а за асаблівыя заслугі ў справе мабілізацыі комсамольцаў і комсамольцаў на работу па будавніцтве метрапалітэна ўзнагарадзіць ордэнам Леніна маскоўскую арганізацыю комсамола.

Пасля выступлення тав. Сталіна ўдзельнікі ўрачыстага пасяджэння ў адзіным парыве палымуюцца са сваіх месцаў і доўгай поўнай захвалення авацыяй дэманструюць беззавешную адданасць сваёму вялікаму мудраму правадчыру.

«Сталіну — комсамольскае ўра!» — агалашаюць маладыя ударнікі.

Затым дэлегацыя заводаў ад імя пролетарыяў сталіцы вітаюць будавнікоў метро, ініцыятара будавніцтва тав. Сталіна і кіраўніка будовы тав. Кагановіча.

Начальнік метрапалітэна тав. Петрыкоўскі рапартуе аб гатоўнасці к пуску метро.

Сакратар Маскоўскага савета Карпаў аб'яўляе, што ў сувязі са сканчэннем будавніцтва і пускам метро прэзідыум Маскоўскага савета настанавіў узнагародзіць будавніцтвам членам партыі і рабочым значком Моссавета каля 700 кіраўнікоў і лепшых ударнікаў метрабуда. Маскоўскі камітэт комсамола ўзнагароджан сцягам Моссавета.

Для лепшых ударнікаў метрабуда і іх дзяцей устаноўлена 25 ступенчатых у навучальных устаноўках.

Вуліца Остаскэнка перайменавана пастановай Моссавета ў Метрастроўскую.

Прэзідыум Маскоўскага савета аб'яўляе падзяку раду англійскіх, французскіх і савецкіх інжынераў за іх работу для метро.

Савецкія кансультанты ўзнагароджаны ганаровымі значкамі Моссавета.

Слова прадастаўляецца тав. Л. М. Кагановічу, спатканаму бурнымі, доўга пэзмаўкалочымі апладысментамі і крывамі «ўра».

Пасля сканчэння прамовы тав. Кагановіча ўдзельнікі ўрачыстага пасяджэння наліцваюць яму гарачую авацыю.

Сход паслаў прывітанні тт. Сталіну, Кагановічу, Молатаву, Калініну і Орджанікідзе.

Пасля ўрачыстага пасяджэння адбыўся канцэрт.

ЗАМЕЖНЫ ДРУК АБ ПРАБЫВАННІ ЛАВАЛЯ У МАСКВЕ

ПРАГА, 15 мая. (БЕЛТА). Усе газеты пад'явілі перадаюць папярэдні ТАСС і Гаваса аб прабыванні Лавалі ў Маскве і аб прамовах Літвінава і Лавалі пад загалоўкамі: «Дагавор — інструмент міру», «Модная дружба двух магутных еўрапейскіх народаў забліпечыць мір» і т. п.

Афіцыйная «Прагер прэс» асабліва выдзяляе два моманты ў прамове т. Літвінава: па-першае, што дагавор ні супроць каго не накіраван і, па-другое, што было б найбольш пажадана, каб ніколі не было патрэбы прыводзіць яго ў выкананне.

«У бліжэйшыя дні — ліша газета — павінен быць падпісан савецка-чэхаславацкі дагавор. Савецка-французскі дагавор і гэта новае з'яўленне, падтрыманае двума другімі членамі Малой Антанты і Балканскай Антантай, ствараюць моцны хрыбет у Еўропе, які зможа забяспечыць ёй мір і спакойнае развіццё».

Спыняючыся на мяркуемай паездцы Бенеша ў Маскву, «Прагер прэс» падкрэслівае, што гэта паездка яшчэ больш умацуе прыязнае супрабавніцтва паміж абодвамі краінамі».

ХВАЛЯ ФАШЫСЦКАГА ТЭРОРУ У ГЕРМАНІ

ЛОНДАН, 13 мая. (БЕЛТА). «Манчэстэр гардыен» піша, што хваля нацыянал-сацыялістычнага тэрору ў Германіі, якая некалькі спала ў канцы мінулага года, зноў узмацнілася з моманту публіцыта ў Саары і прыняла цяпер найбольш жорсткай формы. Асоб, запараных у прыналежнасці да равалюцыйных партый, арыштоўваюць і катуюць. Панадаючых у папярэднюю турму, як правіла, збіваюць, пакуль у іх не пойдзе кроў з вуснай і роту. Пакоі і карыдоры турмаў часта забрызганы кроўю.

Адно дзяўчыну катыві кідалі з аднаго канца пакоя ў другі, пакуль усе яе цела не пакрылася крывападкамі, і яна не страціла прытомнасці. Другая дзяўчына атрымала моцны удар у бруннуую шчыль і страціла прытомнасць. Пасля гэтага яе аднеслі ў камеру, дзе яна траляжала з вострымі болямі дзень і ноч.

Некалькім з зняволеных усёго па 16-17 год. Адрэн зняволены быў

ТОКІО, 15 мая. (БЕЛТА). Усе газеты публікуюць поўнасю папярэдні аб прыездзе і прабыванні Лавалі ў Маскве, але ўстрымаваюцца ад каментарыяў.

БЕРЛІН, 15 мая. (БЕЛТА.) Дзень па рапейшаму ўспрымліваецца як ісебудзь выказванняў па паводу прабывання Лавалі ў Маскве, абмяжоўваючыся перадрэкаваннем інфармацыйных паведамленняў. Своеасаблівым каментарыем да гэтых паведамленняў з'яўляюцца зловныя антысавецкія артыкулы.

ПАРЫЖ, 15 мая. (БЕЛТА.) Змяшчаючы паведамленні аб прабыванні Лавалі ў Маскве, друк выдзяляе, як найбольш важную падзею, гутарку т. Сталіна з Лавалем, якая, на думку газет, будзе мець рапашчэе значэнне не толькі для будучага франка-савецкіх адносін, але і для далейшага развіцця міжнароднай палітыкі.

«Перагаворы, якія адбываліся ў часе гэтай сустрэчы, насілі сардэчны характар, — ліша карэспандэнт «Шці парызен». Зяўляючыся што як з аднаго, так і з другога боку была праяўлена найбольш адкрытасць і шчырасць».

законны ў вайданы на працягу двух тыдняў. У яго была пераамама пераносіца і рукі зрэзаны важком. Другога білі па твары звязкай ключоў. У аднаго ад збіванняў лопнула барабанная перапонка. Некалькі жанчын загоўваліся ў кайданы на ноч. У Берліне рабочага адмоўна адказваўшага на пытанне — ці камуніст ён, так збілі, што нават паліцэйскія чыноўнікі, якія дапытвалі яго пазней, прышлі ў жах. Некалькі зняволеных былі збіты да смерці.

У раіне Цыкаў (у Савоніі) усе тудмы перапоўнены. Сярод рабочага насельніцтва паніка.

У Лейпцыгу збіванне зняволеных прыняло такія размеры, што рад жыхароў павінен быў звярнуцца з пратэстам да ўлад, скардзічыся на крывыя катуемы, якія дабываюцца з памышкання штурмавікоў.

Падобных-жа катаванняў і збіванняў падвараюць тых, хто знаходзіцца ў канцлагерах.

У ДЗЯРЖЫНСКУ НЕ КЛАПОЦЯЦА АБ ВЫХОУВАННІ КОМУНІСТАУ-АДЗІНОЧАК

25 прадстаў дзяржынскай партарганізацыі — камуністы-адзіночкі. Адсюль зусім зразумела, што камуністы-адзіночкі павінны займаць значнае месца ў рабоце райкома партыі.

Такой работы з адзіночкамі ў Дзяржынскім райкоме няма. Інструктары райкома тт. Кацнельсон і Рымашэўскі праглычлі не дапамагаюць камуністам-адзіночкам у іх ідэйна-тэарэтычным росце і арганізацыйна-палітычнай рабоце.

Кандыдат партыі, жывёлавод калгаса імя Мархлеўскага тав. Янчуова гаворыць, што за 9 месяцаў яе работы ў калгасе (а калгас з'яўляецца самым адсталым у раёне) яна не ведае выкладку, калі-б інструктар райкома наведваў калгас, яна нават не ведала да 6 красавіка, што інструктар Кацнельсон абслугоўвае калгас імя Мархлеўскага.

Аб тым, што камуніста бачаць толькі тады, калі ён правінаваціцца, гаворыць той факт, што 50 проц. адзіночак-камуністаў маюць партыйныя спаданні. Некаторы адзіночкі маюць па 2—3, а то і больш спаданняў.

Выхавачая работа дапамага камуністу, якая павінна быць накіравана на папярэджанне праступкаў, замяняецца спаданнямі.

Партыйная вучоба камуністаў-адзіночак не арганізавана. 3 82 чал. толькі 5 скончылі комвуз. Астатнія-ж партыйнай вучобай не ахоплены і зусім не працуюць над узняццём свайго палітычнага ўзроўню.

Камуніст Вайцэхойскі, член партыі з 1927 года, нічога не ведае аб паставах VII з'езда саветаў, не ведае статута і праграмы партыі. На пытанне аб вышэйшай уладзе ў Савецкім Саюзе адказаў, што вышэйшай уладай у нас з'яўляецца Комінтэрн. У гутарцы з Вайцэхойскім выявілася, што ён за 8 гадоў прабывання ў партыі не ліквідаваў не толькі сваю палітычную няграмацкасць, а нават і агульную няграмацкасць. Ён не праводзіць ніякай палітыка-выхавачай работы сярод калгаснікаў.

Другі камуніст—Касцюк не ведае ні статута партыі, ні яе гісторыі. Статут сельскагаспадарчай арцелі сярод калгаснікаў яго калгаса не прапрацаваны. Многія калгаснікі не ведаюць, як прымаюцца ў калгас аднаасобнікі, не маючы пасення, і на які тэрмін яны могуць атрымаць растэрміноўку. І гэта зусім зразумела, калі ўлічыць, што старшыня калгаса Касцюк сам незнаёмы з рашэннямі II з'езда калгаснікаў-ударнікаў.

Камуніст Жыткевіч кіруе комсамольскай палітшколай. У гутарцы з т. Жыткевічам выявілася, што ён не ведае статута нашай партыі, палітычна малаграмацны. Комсамольцы, якія займаюцца ў гуртку Жыткевіча, не маюць адказаў, якую тэму разбіралі на занятках, яны адбыліся тры дні назад. Між тым, Жыткевіч—старшыня Сталінскага сельсавета.

Пералік такіх прыкладаў можна было-б яшчэ прадоўжыць. Нават загадчык дома культуры камуністка Галухіна палітычна зусім няграмацкая і ніякай работы не праводзіць. Галухіна не чытае газет, не ведае статута партыі, апошніх паставаў партыі і ўрада. Яна не магла адказаць на пытанне аб працэсе тт. Дзімітрава, Танава і Папова, незнаёма з Прыкладным статутом сельгасарцелі.

Не практыкавалася заслухоўванне камуністаў на бюро райкома па асобных пытаннях унутрыпартыйнай работы.

Райком партыі, яго інструктары зусім забылі, што яны абавязаны дапамагчы камуністу ў выкананні пункта статута нашай партыі, дзе гаворыцца, што камуніст абавязан «безупынна працаваць над павышэннем свайго ідэйна-тэарэтычнага і арганізацыйнага ўзроўню, арганізавана ўдзяляючы сваё ідэйна-тэарэтычнае і арганізацыйнае ўплыў на павышэнне агульнага ўзроўню палітычнага і арганізацыйнага ўзроўню партыі і растлумачаць іх беспартыйным масам».

Гэта з'яўляецца буйнейшым недахопам у рабоце дзяржынскай партарганізацыі. Гэта неадходная трэба як мага хутчэй выправіць. Камуністы-адзіночкі павінны стаць у цэнтры ўвагі кіраўніцтва дзяржынскай партыйнай арганізацыі. Імі трэба сістэматычна кіраваць, выхоўваць іх.

СКОРАБАГАЦЬКА.

У Совеце Народных Камісароў БССР АБ ХОДЗЕ ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ І ЯКАСЦІ АПРАЦОУКІ ГЛЕБЫ

Совет Народных Камісароў БССР адзначыў, што пры сярэднім выкананні плана сям'ёбы па БССР (ша 10-V тт.) да 79,4 проц., у радзе раёнаў (Чырвонапольскі — план выкананы да 55,2 проц., Лельчыцкі — 56,3 проц., Асвейскі — 60 проц., Расонскі—60 проц., Месіслаўскі — 62,6 проц., Петрыкоўскі — 64 проц.) сям'ёба праходзіць неадвальна і пастаўлена пад пагрозу зрыву сканчэння сям'ёбы ў тэрміны, вызначаныя ЦК КП(б)Б і СНК БССР.

У Бешанковіцкім (21,8 проц.), Ветрыцкім (13,8 проц.), Дрысенскім (26,8 проц.), Сіроцінскім (11,6 проц.), Віцебскім (30,6 проц.) і Сенненскім (27,3 проц.) раёнах неадпаведна марудна і дрэнна праводзіцца сям'ёба па аднаасобным сектары. У некаторых сельсаветах аднаасобнікі яшчэ не прыступілі да масавай сям'ёбы. У радзе МТС і калгасаў зусім дрэнна арганізавана праца і скарыстанне трактарнага парка і радковых селятак, не выноўваюцца палкам абавязковыя апрацоўчныя ўраўніўніцы па апрацоўцы глебы, прапушчаны ачышчэнні і запраўцы пасення.

У Дзяржынскай, Путычскай і Петрыкоўскай МТС і ў радзе калгасаў («Шлях Леніна», «VI з'езд саветаў», Месіслаўскага раёна, «Большэвік» і «Ударнік», Асвейскага раёна і інш.) ворыва і апрацоўка глебы праводзіцца неадпаведна дрэнна (аграхі), неглыбокае ворыва, зьяўляюцца пераворваецца няглыбока, без папярэдняй мульчавання і баразавання і інш.).

Такое неадпаведнае адставанне ў правядзенні веснавой сям'ёбы з'яўляецца вынікам таго, што старшыні РВК, загадчыкі раёна і дырэктары МТС не ўважліва яшчэ

канкрэтна за справу сям'ёбы, не забеспечылі аператыўнага кіраўніцтва калгасамі і аднаасобнікамі па выкананню дырэктывы ЦК і СНК БССР аб арганізацыі равняў і высока якаснай сям'ёбы, не арганізавалі сацыялістычнага спаборніцтва паміж калгасамі і ў калгасах паміж брыгадамі.

Совет Народных Камісароў БССР папярэдзіў старшынь Чырвонапольскага, Расонскага, Сіроцінскага, Асвейскага, Лельчыцкага, Месіслаўскага і Петрыкоўскага РВК, загадчыкаў раёна і дырэктароў МТС гэтых раёнаў, што яны неадкладна павінны забяспечыць карэктны пералом у разгортванні сям'ёбы ў калгасах і ў аднаасобных гаспадарках, павінны неадкладна ўзяць пад свой штодзёны кантроль арганізацыю работы ў брыгадах і скарыстанне трактароў і радковых селятак, а таксама правесці ў калгасах якасць сям'ёбы. Павінна быць ўзмоцнена работа інспектароў па якасці: кожная скончаная работа ў калгасе павінна прымацца інспектарам і аб прыёмцы павінна складацца акт.

Старшыні РВК, загадчыкі раёна і старшыні сельсаветаў (асабліва Бешанковіцкага, Дрысенскага, Ветрыцкага, Віцебскага, Сіроцінскага і Сенненскага раёнаў) абавязаны неадкладна правесці па кожнай вёсцы прычыны адставання сям'ёбы аднаасобных гаспадарак і аказаць ім канкрэтную дапамогу.

Усе старшыні РВК і загадчыкі раёна і асабліва Камарынскага, Жлобінскага, Свяцілавіцкага, Месіслаўскага, Чырвонапольскага, Суражскага, Чавускага і Асіпавіцкага раёнаў абавязаны неадкладна прыняць самыя ранучыя меры да ліквідацыі адставання па паасеву канюшыны.

Пабудаваць каменную набярэжную на Свіслачы

З года ў год на Савецкай вуліцы супроць электрастанцыі наглядаецца на прадвесці адзін і той-жа малюнак: пустая шарэнка рабочых, узброеных жалезнымі лапамі, калупае ўздоўж тратура мэзлы брук, дастае каменны, а потым выбівае яны для слупоў. Гэта з'ява так уладася ў быт Менска, што яе смела можна запіць у асноўныя прыкметы набліжэння аясны: вышэй падымаецца сонца, дні прыбываюць, прылітаюць заварачкі шпілі і др. Савецкай

Наступныя весны мелі нязначную паводку, і вада да загаралкі амаль не даходзіла. Калі ўзяць пад увагу добры дзесятак гадоў, на працягу якіх кожную вясну гародзіцца гэты плот, ды падлічыць, колькі кантуе пагараць яго, а потым разабраць, ды прылікнуць сродкі нагнутыя матэрыялы, ды цілес тая школа, што прычынае паводка, забываючы нізкія раёны, то напэўна выйдзе лічыба досыць сацінак на ўважлівае іх улічэнне.

На кіеўскай кінафабрыцы «Украінфільм» здымаецца кінакамедыя «Аднойчы летам» па сцэнарыю Ільфа і Петрова, рэжысёр Шмайн, аператар Леўрык. На здымку: кадр з фільма — Тэлескоп (артыст Ігар Ільінскі) і Жора (засп. артыст Кміт) знайшлі ў машыне «зайца».

ПРЫВЕСЦІ НАШЫ ГАРАДЫ ВА УЗОРНАЕ, КУЛЬТУРНАЕ СТАНОВІШЧА

(АГЛЯД ПІСЕМ)

Ніколі ў гісторыі нашай краіны не наглядзілася такой цяжкі, такой прагнасці да культуры, як у сучасны перыяд. Гэтай прагнасцю да культуры прасякнуты пыматлікія наказы гарадскім саветам. Гэта імкненне адчуваецца ў кожным радку пыматлікіх пісем у «Звязду» па пытаннях гарадскога добрабыту. «Час накончыць са старой правінцыяльнай прывычкай да краі. У нашай шчаслівай, багатай краіне гарады павінны быць на вышыні добрабыту»,—так піша нам у Чавус жонка камаўдзіра О. Селізанова.

Матілеў, Чавусы, Хойнікі—гэта раённыя цэнтры БССР. Аднак, і ў Менску—сталіцы БССР, на якой павінны раўняцца ўсе гарады, мы сустракаемся з фактамі ігнаравання патрабаванняў насельніцтва, парушэння элементарных правіла добрабыту.

Бось у Менску Абуцікова вуліца. Праходзіць яна ля фабрыкі імя Кагановіча. І вось гэта вуліца з даўняга часу славіцца сваёй непрыладнай праэцы. Тав. І. Невалёў рас-

Заметкі чытача ЧЫМ КАЗЫРАЕ ТАВ. ТРАЕЦКІ

«Нашы козыры» — камедыя для калгаснай сцэны. Аўтар яе — А. Траецкі, рэдактар — М. Лынькоў, выдавец — Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі. Па сваёму сюжэту камедыя павінна паказваць новыя адносіны калгаснага сялянства да працы, паказваць, як працэдзень увайшоў у быт калгасніка і калгаснай сям'і, як вырасла культурнасць калгаснікаў.

Але чамусьці ўсё гэта афармляецца драматургам у выключна агідным стылі. Перадавыя, культурныя калгаснікі, паводле Траецкага, гавораць мовай жулікаў і хуліганяў.

Вось урываюць з ролі Надзі — ударніцы і брыгадзіршы, грамадзейкі і фізкультурніцы:

«Я сама знайду чалавека, — гаворыць Надзя матцы, — і во якога знайду. На самы таўсты з пакрышкай». І тут аўтар дае яшчэ рэмарку ад сябе: «Паказвае на пальцы».

Гэта на старонцы 16-й. Але аўтару мала. На старонцы 45-й ён прымушае ўдарніцу Надзю паўтараць гэты-ж прыём:

«НАДЗЯ. А хлопца ён не во! (ПАКАЗВАЕ НА ВЯЛІКІ З ПАКРЫШКАЙ)».

Або вось яшчэ «звароты мовы» гэтай-жа Надзі: «Я хачу жыць, ды так жыць, каб ажна на ўсе дванаццаць жылак выходзіла каб», «і польку будзе сыпаць на ўсе дванаццаць жылак».

Мы не будзем прыводзіць іншых урывкаў, бо такой-жа мовай гаворыць у п'есе і бытадзір Міцка, і маладыя калгасніцы Тэлечка і Гелечка і старыя паважаныя сябе калгаснікі-барадачы. Улажам толькі на шару іншых «козыраў», якімі ўонашчае А. Траецкі сваю камедыю. Ён укладае ў вусны калгаснікаў-ударнікаў нібыта любімую імі песенку, якая выконваецца на працягу п'есы некалькі разоў:

«Працэдзень і шуба і боты, Працэдзень і хлеб і соль, Працэдзень чырвонцы, грошы, Працэдзень ты наш мазоль».

Наўрад-ці працэдзень «мазоліць» ударнікаў нашых калгасаў. Вельмі любоўна «абыгрывае» А. Траецкі не раз паўтараемую радліку: «Кітай, ліха яму, надуў». Гэта радліка вылікана тым, што

ВЫСОКАЯ КВАЛИФИКАЦИЯ

ОРША, 14 мая. Паровозники Аршавского узла с великим энтузиазмом сустрэлі прамову таварыша **Сталина**. Гэты энтузіязм у першую чаргу выяўляецца ў павышэнні барацьбы за аўтадзіяне тэхнік, за ўзвышэнне сваёй кваліфікацыі.

Брыгадзір прамывальшчыкаў паравознага дэпо тав. **Пахому**, расчужены прамовай, заняў рабочым: «Мне 60 год, 43 гады працую на вытворчасці. Пара стаць пенсіянерам. Але прамова вялікага **Сталина** патужыла мяне на яшчэ большае павышэнне тэмпаў і якасці работы. Я памаладзеў. Буду працаваць, буду перадаваць свой вопыт брыгадзе на карысць лапшага сацыялістычнага транспарта».

На вузле разгортваецца вялікая работа па вырошчванню новых кадраў высокай кваліфікацыі.

У паравозным дэпо арганізуюцца курсы па падрыхтоўцы машыністаў, памочнікаў машыністаў і машыністаў вадакачаў.

Разгорнута вялікая масавая работа па вытворчым паходзе імя **Сталина**. Першай уключылася ў паход комсомольска-маладзёжная брыгада пад'ёмнага прах т. **Баранюскага**. Брыгада абавязалася ліквідаваць паўторнасць рамонтна-брак, вадзіць паязды без аварый і крушэнняў, трымаць інструмент і пех у культурным становішчы і падрыхтаваць двух слесароў з чорнарабочых.

вудзіны ад маста і вышэй Садовай Менскай горсовета ставіць загарадку, каб вада не загалапа электрастанцыю.

Гэта загарадка варта таго, каб сказаць аб ёй некалькі слоў. На 200 метраў уздыраецца кожны год вузкая палоска бруку маля 3/4 метра шырынёю. На гэтай палосцы выбіваюцца зямля, ставяцца і ўмацоўваюцца сцены. Цяпер падвозяць дошкі — і не абмякля, а гмадзі, набываюцца з пазамі. Слупы абшываюцца дошкамі з аднаго і другога боку, а паміж імі насыпаецца гліна.

У выніку атрымліваецца сцэнавая загарадка, вышыней у самым нізкім месцы вуліцы трохи больш аднаго метра. Цяжка сцвярджаць, наколькі гэта слаўная спяна захоўвае электрастанцыю ад паводкі. Але можна сказаць, што ў 1931 годзе, калі паводка надзялася да паловы загарадкі, то вада біла фантанам праз яе шчыліны і гліну і заляла вуліцу.

той, за якую дэпо ўжо можна было закаваць нізавы берал. Сцвярджалі, каб камені і бетон.

Нядаўна ў газетах былі змешчаны звесткі аб упарадкаванні Свіслачы і аб ліквідацыі паводак, пагражаючых Менску. Каля Рагамкі мяркуюцца пабудова такога вадаёма, які будзе змяшчаць у сабе сто мільёнаў кубаметраў вады. Там будзе зроблена адпаведная заграда для рэгулявання вады ў Свіслачы. Вадаём можна скарыстаць у мэтах рыбнай гаспадаркі.

Разумеюцца, справа гэта вельмі добрая, яе можна толькі вітаць. Але ўсё-ж такі гэты вадаём не знімае пытання аб пабудове ў Менску на нізавых берагах Свіслачы настальнай дамбы. Свіслач у раёне сталіцы царыцца стаць добрай, прылічнай рэчкай, у высокіх прытожных берагах.

Хацелася б пачуць на старонках газет голас спецыялістаў у гэтай справе.

ЯКУБ КОЛАС.

скаваць за паказанымі ў гэтай справе. Гадзіны трацяць вочнымі, каб выпягнуць фурманкі з грузамі з вулічнай багны, з глінянага месіва. Жыхары перапрацоўваюць сотні рублёў за дастаўку грузаў на Абутковую вуліцу.

Малаўніца апісваюць магільскія «фабы» ў сваіх пісьмах тэхнік **Мінаеў** і студэнт **Калачоў**. У самым ценры горада, на Пешнамайскай вуліцы, зруйнаваны трагуары, асталося толькі кавалкі шліт. Інжынерная, Езерская, Тіміразэўская вуліцы дагэтуль не забуркавалі. На гэтых вуліцах няма водаправоду і калодзежаў. За вадой прыходзіцца ісці за 4—5 дварталаў. Шлях у Магілеве да апошняга года быў ўднёбным месцам летняга адпачынку транцоўных. Цяпер чамусьці дарогу па наберажнай Дняпра загаралімі. Учвод там абсталяваў сваю базу, і жыхарам прыходзіцца хадзіць на пляж праз далёкія брудныя звістыя завулкі.

Тав. **А. Лізук** у сваім пісьме дае малонад парка культуры і адпачынку ў Хойніках. Парк залучае, не ачышчае ад смецця і бруду. Яшчэ

у аднаго з перапісальцаў і боні парвалі галіфе. Навошта аўтары патрэбна было ўтосамляць якасці жуліка-гандляра, прадаўшага надобракасныя галіфе, з Кітаем? І навошта было наогул друкаваць і выдаваць гэту халтурную, палітычна-шкодную галімаццю?

Н. СІЛН.

КНИГА АНРЫ БАРБЮСА „СТАЛИН“ НА БЕЛАРУСКОЙ МОВЕ

Дзяржаўнае выдавецтва Беларускай ўключыла ў свой план выданне на беларускай мове нядаўна вышаўшай з друку кнігі выдамага французскага пісьменніка Анры Барбюса «Сталин».

НА ПАРТЫЙНЫЯ ТЭМЫ

IV. ЯК ПАДРЫХТАВАЦЬ І ПРАВЕСЦІ ПАРТСХОД КОМУНІСТАУ-АДЗІНОЧАК*)

Калі правядзенне партыйнага схода ў парвочнай партыйнай арганізацыі з'яўляецца важнейшай справай, якой павінна быць аддана выключная ўвага, то тым больш гэта адносіцца да падрыхтоўкі і правядзення партыйнага схода камуністаў-адзіночак, якія распісаны на вялікай тэрыторыі, не маюць сістэматычнай сувязі з мясцовай партыйнай арганізацыяй, не знаходзяцца пад штодзённым кантролем і ўплывам мясцовай партыйнай арганізацыі.

Рэгулярнае скліканне партсхода камуністаў-адзіночак павінна пачацца з таго моманту, калі ўсталяваць у выхаванні камуністаў-адзіночак, з прычыны яго адарванасці ад партыйнай арганізацыі. Між тым, гэта ў большасці выпадкаў забываецца. Райкомы падыходзяць да падрыхтоўкі і правядзення партсходаў камуністаў-адзіночак фармальна. Раз у месяц камуністы-адзіночкі ўсюло раёна збіраюцца ў раённы цэнтр, дзе яны заслухоўваюць даклад на агульную тэму, прымаюць агульную рэзалюцыю і раз'язджаюцца да наступнага месяца.

Некалькі фармальна падыходзяць да гэтай важнейшай работы, відаць, хоць-бы з таго, што нават термін «партыйны сход» не прыўсюд. Райкомы і гаркомы збіраюць не партыйны сход камуністаў-

Г. РУБІНШТЭЙН

адзіночак, а **нарады** камуністаў-адзіночак.

Развіццё пленума ЦК КП(С)Б абавязала райкомы і гаркомы збіраць партыйныя сходы камуністаў-адзіночак не па тэрытарыяльнаму, а вытворчаму прызнаку. Аднак, гэта ралізіне ў жыцці не праводзіцца. Асноўным матывам гэтага звычайна высюваецца тое, што ў інструктарскай зоне колькасць камуністаў, працуючых, напрыклад у сельсоветах вельмі нявызначная, чаалавек 5—6, і што, моў, такі маленкі калектыў збіраць не варта. Гэтай зусім няправільнай пазіцыі павінен быць дан рашучы адпор, бо людзі, абараняючыя гэту пазіцыю, па сутнасці не зразумелі зместу перабудовы партыйнай работы, не зразумелі таго, што ў центры перабудовы павінен быць настаўлен камуніст, работа па яго выхаванню.

Непаданне склікаць сходы камуністаў-адзіночак па вытворчым прыкмету з'яўляецца паказальнікам таго, як РК і ГК адмахваюцца ад штодзённай крапатынай работы па выхаванню асобнага камуніста. Зразумела, лясчэй раз у месяц сабраць усе камуністаў-адзіночак, чым сур'ёзна падрыхта-

ваць партыйны сход камуністаў-адзіночак па вытворчым прыкмету.

Для таго, каб падрыхтаваць і правесці партсход з камуністамі-адзіночкамі, неабходна, каб падрыхтоўка да яго пачалася мінимум за 4—5 дзён. Зусім зразумела, што адзін інструктар, улічваючы раскіданасць камуністаў-адзіночак на вялікай тэрыторыі, не ў стане сам забяспечыць падрыхтоўку і правядзенне партсхода ў сваёй зоне. Райком, гарком павінны для правядзення партсхода з камуністамі-адзіночкамі выдзеліць кожнаму інструктару 3—4 актывістаў, якія разам з інструктарам і пад яго кіраўніцтвам падрыхтавалі-б і правялі партыйны сход камуністаў-адзіночак.

Адным з важнейшых элементаў падрыхтоўкі партыйнага схода камуністаў-адзіночак з'яўляецца выбар парадку дня. У падборцы пытанняў, падлягаючых абмеркаванню на партыйным сходзе камуністаў-адзіночак, павінны прымаць удзел самі камуністы-адзіночкі.

Каб забяспечыць найбольш шырокі ўдзел камуністаў-адзіночак у падрыхтоўцы парадку дня партсхода, інструктар павінен строга вызначыць, хто з перадамага яму раёнага актыва і якую работу на падрыхтоўцы партсхода будзе праводзіць. Аднаму павінна быць даручана падрыхтоўка і правядзенне партыйнага схода камуністаў-адзі-

ночак, працуючых у сельсоветах; другому арганізацыя і правядзенне партсхода камуністаў-адзіночак, працуючых у калгасах і т. д.

Размеркаваўшы паміж сабой работу, інструктар і перадамага яму таварышы абавязваюць усіх камуністаў-адзіночак і праводзяць з кожным камуністам-адзіночкай і беспартыйным актывам гутарку, выясняючы, якія пытанні ў даны час з'яўляюцца для данай групы камуністаў-адзіночак найбольш актуальнымі і надзейнымі. Якія пытанні на абмеркаванне партыйнага схода высюваюць самі камуністы-адзіночкі.

Сабраўшы, такім чынам, пытанні, якія высюваюцца камуністамі-адзіночкамі на абмеркаванне партыйнага схода, інструктар выбірае з іх найбольш важныя, найбольш вострыя. Астатнія-ж пытанні, не патрабуючы абгаварэння на партыйным сходзе, інструктар вырашае аператыўна праз севецкія, гаспадарчыя і іншыя арганізацыі.

Выбраўшы пытанне для абмеркавання на партыйным сходзе камуністаў-адзіночак, інструктар даручае даклад таму камуністу-адзіночку, які данае пытанне высюшуў, і дапамагае яму падрыхтавацца к дакладу.

Аб парадку дня камуністы-адзіночкі павінны быць паведамлены за 2—3 дні да схода, таксама як і аб месцы схода, якое павінна быць добра прадумана, каб максімальна аблегчыць аўту камуніста-адзіночкі на партыйны сход. Паведамленне аб парадку дня, месцы і часе партыйнага схода павінна суправаджацца падрыхтоўкай камуністаў-адзіночак да схода. Інструктар павінен указаць кожнаму камуністу-адзіночку, якую ра-

боту ён павінен правесці ў парадку падрыхтоўкі да партсхода, з якімі матэрыяламі азнаёміцца.

Калі на партыйным сходзе камуністаў-адзіночак ставіцца самасправаздача аднаго з іх, то інструктар выдзяляе 2—3 камуністаў-адзіночак для вывучэння работы таго таварыша, які адчитываецца, з тым, каб яны выступалі на партыйным сходзе з судакладамі.

Першым пунктам парадку партыйнага схода павінна быць інфармацыя інструктара аб тым, якія пытанні былі высюнуты камуністамі-адзіночкамі для абмеркавання на партыйным сходзе, як аператыўна рэалізаваны пытанні, якія не падлягаюць абмеркаванню на партыйным сходзе і, нарэшце, як рэалізуюцца рашэнні, прынятыя павярэднім партсходам.

На партыйным сходзе трэба выбіраць прэзідыум, зашыоваць выступленні і прапановы, якія ўносяцца камуністамі-адзіночкамі, улічваюць гэтыя прапановы пры выпрацоўцы рашэнняў.

Важнейшай задачай з'яўляецца арганізацыя кантролю за выкананнем прынятых партыйным сходам камуністаў-адзіночак рашэнняў. Гэту работу павінен узяць на сабе інструктар РК, які на аснове рашэнняў, прынятых на агульным сходзе камуністаў-адзіночак, павінен дапамагаць кожнаму камуністу-адзіночку класіфікацыі канкрэтныя пытанні, якія ў яго тэрміны рэалізаваль прынятыя сходам рашэнні.

Станоўчыя рэзультаты ў раздзі арганізацыі даю скліканне спецыяльных сходаў камуністаў-адзіночак па пытанню правяркі таго, як выкананы камуністамі важней-

шыя рашэнні павярэдняга схода. У гэтым выпадку інструктар РК да партыйнага схода арганізуе шырокае ўзаемаабследаванне камуністаў-адзіночак, як імі рэалізаваны рашэнні павярэдняга схода.

Такія партыйныя сходы маюць вялікае выхавальнае значэнне, значна ўзнімалюць ролю партыйнага схода, камуністаў-адзіночак, якія актывуюць партыйную работу. Аднак, падрыхтоўка і правядзенне такога схода патрабуюць асобай шільнасці, асобай увагі.

Сходы камуністаў-адзіночак неабходна склікаць сістэматычна, не перапрукаючы, аднак, камуністаў частымі сходамі.

Падрыхтоўка і правядзенне партыйнага схода камуністаў-адзіночак з'яўляюцца важнай і складанай справай. Неабходна, каб РК і ГК падтрымлі да яе з найбольшай сур'ёзнасцю, мабілізавалі для гэтай работы раённы актыв, абавязкова падводзілі вынікі кожнага партсхода.

Сходы камуністаў-адзіночак не абавязкова праводзіць адначасова ва ўсім раёне. Неабходны канкрэтны ўлік умоў работы кожнага калгаса, сельсовета і т. д. з тым, каб выбар часу забяспечыў стопроцанты ўдзел камуністаў-адзіночак у партыйным сходзе.

РК і ГК павінны зразумець асобую важнасць гэтай работы, не адмахвацца ад яе, а па-большэйціку ўвацца за яе арганізаваль, маючы на ўвазе, што правільна падрыхтаваны і праведзены партсход камуністаў-адзіночак з'яўляецца важнейшым вагаром у справе выхавання і вырошчвання партыйных кадраў.

Па слядах выступленняў

„Звязды“ У БРАГІНЕ СЕЮЦЬ НЕАРГАНІЗАВАНА

Разгледзеўшы карэспандэнцыю, змешчаную ў «Звяздзе» ад 27 красавіка пад гэтым загалоўкам, Брагінскі райвыканком прышліў пастанову, у якой адзначыў, што факты, паказаныя ў артыкуле, адпавядаюць сапраўднасці.

За дрэннае кіраўніцтва службай старшчыні калгаса імя **Калігіна т. Перцоўскаму** абвешчана суровае вымова. Праўдлінае калгаса імя **Калігіна** прапанавана абгаварыць карэспандэнцыю на сходах брыгад і на вытворчай нарадзе.

Праўдліму **Боркаўскага сельсовета** прапанавана склікаць спецыяльную нараду інспектароў у якасці і абгаварыць факты дрэннай работы, указаныя «Звяздой».

ПА СЛЯДАХ НЕАПУБЛІКАВАНЫХ ПІСЕМ

Селькор **Салаўёў** паведамаў, што ў калгасе «Касавец», Застапольскага сельсовета, Багушаўскага раёна, дрэнна наладжаны ўлік, прададні не занесены ў кніжку ўжо на працягу 5 месяцаў, падрыхтоўка да веснавой службы сарвана.

Багушаўскае райза паведамае, што факты цяжка пацвердзіліся. Былое кіраўніцтва калгаса «Касавец» аддана пад суд.

* Гл. «Звязду» ад 11, 12 і 14 мая.

Усебеларускае саборніцтва трактарных брыгад

ТРАКТАРНАЯ БРЫГАДА ГАРАВОГА ВЫКАНАЛА ПЛАН

МАГІЛЕЎ, 14 мая. (Па тэлеграфе). Пятая трактарная брыгада Гавога, Магілёўскай МТС, 10 мая выканала план веснавых трактарных работ на 111,5 проц., што ў пераводзе на мяккае ворыва складае 397 гектараў. Трактарысты — Пятроўскі і Марозаў на трактары № 34 узаралі 153 гектары, выканаўшы план на 129,6 проц.

ФРАЙМАН.

Намеснік дырэктара МТС на палітчастцы.

АУЛАДАЛІ ТЭХНІКАІ РАБОТЫ

РАГАЧОЎ. Шырока разгартулася саборніцтва трактарных брыгад Рагачоўскай МТС. Трактарысты друкіаюць і Расолаў дабіліся найлепшых паказальнікаў па скарыстанню трактара № 29. Яны яшчэ да 5 мая узаралі 66,6 гектара, пасеялі 25 гектараў, прадыкавалі 100 гектараў і забаранавалі 45, што ў пераводзе на мяккае ворыва складае 120 гектараў.

Друкіаюць — вольны трактарыст, аўладаў тэхнікаі работы. Ён навучыў працаваць і свайго памочніка Расолава. Іх трактар заўсёды ў спраўнасці і прадуе бесперабойна. Гэта забеспечыла поспех работы.

Добрых рэзультатаў работы дабіліся і трактарысты брыгады № 7, якія ўключыліся ў саборніцтва і заключылі паміж сабой індывідуальныя дагавары.

Г-Іч.

СУТАЧНЫЯ НОРМЫ ПЕРАВЫКОНВАЮЦА

ДАМАНАВІЧЫ. Трактарысты Даманавіцкай МТС у саборніцтве перавыконваюць план работ.

ХОД СЯЎБЫ ПА САЮЗУ ССР

МАСКВА, 14 мая. (БЕЛТА). К 10 мая па Саюзу засеяна 68.718 тыс. га — 76,6 проц. плана. К гэтаму тэрміну ў мінулым годзе план пасеўнай быў выканан на 61,3 проц. (56.946 тыс. га). На поўдні веснавая сяўба ў асноўным закончана. На 89,5 проц. выканана план сяўбы Украіна ў цэлым.

У цэнтральнай паласе і раёнах Паваложжа засявацца апошняга чвэрць плончы (апрача Курокай вобласці, выканаўшы план толькі на 66,9 проц.). Перамогу краіны па сяўбе зараз рашае Усход.

Заходняя Сібір за апошнюю пядзедзеўку дала прырост у мільён гектараў, выканаўшы агульны план сяўбы на 39,4 проц. (у мінулым годзе — 19,1 проц.).

Усходняя Сібір засеяла 37,5 проц. плошчы яравых (на 31 тыс. га менш, чым к 10 мая мінулага года). Самы нізкі паказальнік сяўбы ў Сібіры мае Краснаярскі край — 28,1 проц. Свердлаўская вобласць засеяла 773 тыс. га — 44,2 проц. пана, Чэльвінская — 1.592 тыс. га — 61,3 проц.

На Далёкім Усходзе ў саборніцтва па веснавых работах прышчыстка заваўвае Амурская вобласць, дзе засеяна 71,3 проц. плошчы, а план па шпаныцы перавынан.

Усебеларускі шэфскі паход

АД ВЫПАДКУ ДА ВЫПАДКУ

БАБРУЙСК. (Кар. «Звязды»). Сышкаўскі сельсовет адным з першых у раёне закончыў веснавую сяўбу і ва ўсіх гаспадарча-палітычных кампаніях з'яўляецца перадавым. Па сельсовету закончана падпіска на пазыку. Ва ўсім гэтым дапамагалі яму шэфы — рабочыя прэваапрацоўчага камбіната.

Напярэдадні пасеўнай кампаніі да кожнага цэха камбіната быў прымацован пэўны калгас. Паміж рабочымі і калгаснікамі былі заключаны сацыялістычныя дагавары.

Лепшыя ўзоры шэфства паказаў маладзёжна-комсамольскі беладрэўны цэх. Трыкутнік цэха — тт. Бансель, Янушоа і Шамкоў часта выязджалі ў свой падшэфны калгас імя Першага мая. У калгасе ў часе сяўбы працаваў ушаўнаважаны цэх, які дапамагаў выгукаць брыгады наспрагавы, весті дошкі саборніцтва, праводзіў гутаркі ў брыгадах. У рэзультате калгас імя Першага мая першым па сельсовету скончыў сяўбу яравых.

Аднак, нельга сказаць, што камбінат ужо ўсё зрабіў па шэфству. Сувязь з калгасамі ўсё-ж такі пошчы вынаходны характар. Вось надыйшла пасеўная кампанія.

КУЛАЦКА-НАЦДЭМАЎСКАЯ ПАЛІТЫКА ГОФМАНА

МАЗЫР. (Кар. «Звязды»). Пытанне аб ліквідацыі астаткаў хутарышчыны набыло ў нас самае актуальнае значэнне. У многіх раёнах БССР па ініцыятыве саміх калгаснікаў праводзіцца вялікая работа па спрытанню хутароў калгаснікаў у адны калгасныя культурныя цнтры.

Зусім зразумела, што гэта каштоўная ініцыятыва калгасных мас павінна знайсці ўсебаковае падтрыманне раённых партыйных і саветскіх арганізацый.

Але класавы вораг скарыстоўвае малейшае прытуленне рэвалюцыйнай ініцыятывы для падрыўной работы ў нашых калгасах, для перашкод у рэалізацыі гэтага важнейшага мерапрыемства.

Такія факты можна сустрэць і на Мазырышчыне.

Калгас імя Сталіна, Клінскага сельсовета, арганізаваўся ў 1930 годзе. Вёска Міханавічы, дзе знаходзіцца калгас, яшчэ па сталінскай рэформе была работна на хутары.

Пры распрацоўцы сталінскага статута сельсавета дарчай арцелі калгаснікі патрабавалі ўнесці спецыяльны пункт аб спрытанні хутароў. Але старшыня сельсовета Гофман даў калгаснікам рэзкі адпор. Ён прама заявіў: «Спрытанне хутароў статут не прадугледжае і нам ніхто не дае права яго змяніць».

Згодна інструкцыі Наркамзема зямля аднаасобнікаў павінна ўваходзіць у палі калгаснага севазвароту, але знаходзіцца за межама калгаснага масіва.

Зусім інакш падыходзіць да гэтай справы ў Клінскім сельсо-

це. Для кіраўнікоў сельсовета палажэнне аб адкрытых севазваротах не існуе. Яны нарэзляюць зямлі аднаасобнікаў па-свойму. Скажам, прамадзінні Нярэй Сяргей, які меў 4 гектары зямлі на далёкім ад цэнтра калгаса хутары, уступіў у калгас. Сельсовет адразае гэтыя чатыры гектары калгасу ад зямельнага ўчастка аднаасобніка Шастунова Цімоха, які жыў на хутары ля самай калгаснай межы. Шастуноў просіць зямлі ў сельсовете. Апошні пасылае яго на хутар Нярэй Сяргей. Такім чынам Шастуноў узаман свайго хутара атрымаў другі.

Такім-жа чынам 6,5 гектара зямлі былога аднаасобніка Дуброва Мікіты перайшлі цалкам у карыстанне аднаасобніка Дашкевіча. Хутар Міленькага Андрэя перашоў да Дарожкі Нічыпара. А ўсяго ў гэтым сельсовете замадавана за аднаасобнікамі ўжо больш 20 хутароў.

Так старшыня сельсовета Гофман, забараняючы калгаснікам спрытаць свае хаты з хутароў і адначасова замадоўваючы аднаасобнікаў на хутарах, робіць кулацка-нацдэмаўскую, варожую справу.

Райземадзел абавязан ведаць, як сельсоветы нарэзляюць аднаасобнікаў зямлі. Аднак, кіраўнікі Мазырскага зямельнага аддзела і ішчых раённых арганізацый у справы Гофмана «не ўмешваліца». Выкарыстоўваючы прытуленне класавай ішчысці раённых арганізацый Гофман беспакарана прадаўкае праводзіць сваю кулацкую, контррэвалюцыйную нацдэмаўскую палітыку. Ф. ФРАЛЮ.

ЧАМУ У РУДЗЕНСКУ СПЫНІЛАСЯ КАНТРАКТАЦЫЯ ІЛЬЧУ

Устаноўлены ЦК КП(б)Б і СНК БССР тэрміны кантрактацыі ільчу ў Рудзэнскім раёне сарывалі. Яшчэ і на сёнешні дзень не заключаны кантрактацыйныя дагавары з аднаасобнікамі ў Дузіціцкім, Дрычанскім і Карзуюцкім сельсоветах.

Для правядзення растлумачальнай работы райкомам у свой час быў наслан па ўсе сельсоветы раёны партыі. Але пасля гэтага работа спынілася — справа ўперлася ў тэхнічнае афармленне.

Юрыдычным кантрактантам па Рудзэнскаму раёну з'яўляецца пухавіцкая кантора прывілі апітвейшую безадказнасць да справы кантрактацыі ільчу ў левым раёне, з'явіў неабходна

ў Рудзэнскі да 9 мая і носе не паказваў.

З Белканторы Заготлэн прыслан быў для гэтай работы нехта Федарычын. Апошні, праехаўшы некалькі сельсоветаў, зям з раёна, нікому не паведаміўшы аб сваім ад'ездзе. На яго месца быў прыслан адраном Пыньк, які стаў на антыдэмаўскія шлях, зменшыўшы план кантрактацыі па Цытвянскаму сельсовету на 25 проц. ільчовагасна.

Беларускае аддзяленне Заготлэна, яго пухавіцкая кантора прывілі апітвейшую безадказнасць да справы кантрактацыі ільчу ў левым раёне, з'явіў неабходна

Пісьмо з адстаючага раёна

БРЫГАДЫ БЕЗ КІРАЎНІЦТВА

ЧЫРВОНАПОЛЛЕ. (Кар. «Звязды»). У калгасе «Новы шлях», Казамініцкага сельсовета, за апошнія дні толькі і робяць, што склікаюць сходцы па розных пытаннях, запрагваючы іх да глыбокай ночы. Ранішай 9 мая шло такога схода на работу калгаснікі вышлі вельмі позна, гадын у 10-11.

Старшыня сельсовета Каропа, які да 4 гадын раніцы быў на сходзе, таксама пэлы дзень адпачываў. Толькі ў 6 гадзін вечара ён з'явіўся ў сельсовет і разаслаў нарачныя склікаць актыву і членаў сельсовета на пленум.

Што рабілася ў гэты дзень у калгасах, як яны сядзі, гэта Каропу не цікавіць. Аператыўнае кіраўніцтва сяўбай з боку Каропы зводзіцца к правядзенню пматлікіх сходцаў і пасаджэнняў. А сельсовет — самы адстаючы ў раёне. План сяўбы на 10 мая выканан усяго на 42,4 проц.

Старшыня калгаса «Новы шлях» Голко не ведае, што робяць брыгады ў калгасе. На пытанне «Толькі калгас засеяў?», ён адказавае:

— Прыдзе 10 мая, абыйду ўсе брыгады і буду ведаць, колькі засеялі, а зараз не ведаю...

У многіх брыгадах коні змораны, узорвалі не больш 0,20 гектара на плуг. Догляд коней зусім не наладжан. Конюхі своечасова не падрыхтоўваюць кармы. Калі вяртаючыся з поля, доўга застаюцца галоднымі. Калгас з 274 гектараў, засеяў толькі 102.

Старшыня калгаса брыгадзірам дзённых заданняў не вызначае і работу іх не правядзе.

Адоўнасць аператыўнага кіраўніцтва ходам сяўбы ў калгасах і брыгадах — галоўная прычына адставання раёна.

Гэтым карыстаюцца класавыя варожыя элементы, якімі зазначаны многія калгасы раёна, для падрыўной шкодлівай работы. У калгасе Нова-Ельнянскага сельсовета, не атэсана яшчэ і паловы яравога клна, пад уплывам кулацкай агітацыі спынілі работу на калгасным полі і пачалі засяваць сямлёбы калгаснікаў. У калгасе «Серп і молат» Гарадзёнскага сельсовета, засеяна толькі 10 проц. пашы.

Сяўба бульбы ў калгасе «Надзель», Брагінскага раёна. Першым ідзе з плугам калгаснік Кэмон Архіп, які падпісаўся на новую лашыну на 75 руб. Фото ЦАЛУЙКА.

КУЛАК У РОЛІ СЕЛЬКОРА

Перад намі некалькі дзесяткаў пісем, атрыманых ад «селькора» Таболіна Ігната Майсеева з вёскі Камейкі, Валевацкага сельсовета, Чэрвеньскага раёна. У гэтых пісьмах Таболін абвінавачваў кіраўніцтва сельсовета і калгасаў. Але амаль на ўсе гэтыя пісьмы рэдакцыя атрымлівала адказ: «факты не падвердзіліся».

У чым справа? Хто такі Таболін? Таболін Ігнат — сын раскулачанага. Ён на працягу апошніх гадоў пмат дзе пабываў. Вучыўся ў смялавіцкім сельсакаспдарчым тэхнікуме, там праводзіў антысавецкую работу — дэарганізаваў студэнцкія масы, падрабляў дакументы, за што з тэхнікума быў выключан. Некаторы час знаходзіўся ў Маскве. Нарэшце прыехаў зноў у вёску Камейкі.

Таболін прыкрыўшыся вяннем селькора, праводзіць сваю кулацкую работу, паклёпнічае на чэсных работнікаў сельсовета і бярэ пад абарону сабатажнікаў і класавыя варожыя элементы. Аб гэтым гаворыць яго пісьмо ў рэдакцыю «Звязды» аб ходзе выканання фінансавана плана па сельсовету.

У пісьме ён падае «абурваючыя» факты бюракрытычных адносін да скаргаў сялян з боку сельсовета. Якіх-жа сялян іжэсельбор меў на ўвазе? Перш за ўсё свайго бацьку і другіх сабатажнікаў дзяржаўных пладжкоў. Больш таго, Таболін адкрыта ім заяўляе: «Не плаціце налатак». Ды яшчэ і заяву напі-

заможная частка яго развальвала. І тут без Таболіна справа не абшлася. Ён хадоў па хатах калгаснікаў і распаўсюджаў розныя антысавецкія чуткі аб калгасах. На чале заможнай часткі вёскі Камейкі арганізоўваў сабатаж хлабазакупак.

Нельга абыйці і такога факту, калі гэты, з дазволу сказаць, «селькор» падвёў рэдакцыю газеты «Чырвоная змена», якая праводзіла конкурс на лепшага юнкора па распаўсюджванню газет.

Таболін ашуканчым шляхам узяў у пісьманосца сабраную падпіску на «Чырвоную змену», знаў на пошту і квітанцыю атрымаў на сваё імя.

Яго нумар удаўся. Праз некаторы час Таболін атрымлівае ад «Чырвонай змены» бібліятэку з надпісам на вожнай кніжцы: «Лепшаму юнкору і распаўсюджвальніку «Чырвонай змены» Таболіну І. М. ад рэдакцыі».

Рэдакцыя раённай газеты «Калектывіст» не паказала яго шкоднай дзейнасці, абмежавалася тым, што перастала друкаваць яго допісы.

Пасля гэтага Таболін вярнуе сабе актыву з сышкоў кулакоў і сабатажнікаў і яны разам узводзіць паклёп на актывістаў, дэарганізуюць работу сельскага савета.

Вось крут шкоднай работы класавога ворага, які доўгі час прыкрываўся імем селькора. Зараз зусім зразумела, што Таболін не

сай МТС Зоні Рачок дабіліся значных поспехаў. Трактарысты брыгады № 3 Фёдар Прус і Нікалай Прус веснавае ворыва правалі на плошчы 133 гектараў, замест 126 па плану. Суцэльныя норы выпрацоўкі перавыконваюцца на 0,5 гектара.

Парторг Даманавіцкай МТС НАЗАРЭНКА.

— 0 —

МНОЖАЦЦА РАДЫ СПАБОРНІЧАЮЧЫХ

Кожны дзень дзесяткі трактарных брыгад уключваюцца на ўсебеларускае спаборніцтва. Атрыманы адказы на выклік Зоні Рачок з Віцебскай, Чырвонапольскай, Церахаўскай і Полацкай МТС.

Восем трактарных брыгад Віцебскай МТС, уключыўшыся ва ўсебеларускае спаборніцтва, узялі на сябе канкрэтныя самаабавязальствы. Трактарысты прымаюць нормы выпрацоўкі на кожны трактар, якую высунула Зоня Рачок. У брыгадах праводзяцца тэхнічныя заняткі. Да канца года трактарысты паставілі перад сабой задачу — здаць тэхнічны экзамен на значок «ЗОТ».

Лепшыя трактарысты Кабзоў, Сіманна, Ерусалімаў, Осіпаў, Якаўлеў, Будзевіч, Голубеў, Раўзіонаў і Ларкоў, якія аўдавалі тэхнічай работай трактара, перавыконваюць нормы выпрацоўкі.

У спаборніцтва ўключылася трактарная брыгада № 1 Чырвонапольскай МТС. Брыгадзёр Вязоў выклікаў на соцспраборніцтва трактарную брыгаду № 2.

Трактарысты брыгады № 1 Церахаўскай МТС прынялі норму выпрацоўкі на трактар «ФП» 270 гектараў у пераходзе на мяккае ворыва.

У Полацкай МТС першай уключылася ва ўсебеларускае спаборніцтва трактарная брыгада № 7. Трактарысты залёўняюць тав. док, што выканаюць норму, якую прынялі на яе выкліку. Яны да дырэктары МТС звяртаюцца з патрабаваннем забяспечыць брыгаду цвёрдым камплектам ключоў, рамонтным інвентаром, заправачымі інструментамі і тарай.

шэфы дапамагалі. Потым адшліся на пазыску, — ён шэфы дапамагалі. І так ад выпадку да выпадку.

Шэфы свае функцыі бачаць галоўным чынам у матэрыяльнай дапамозе калгасам, што скалае разуменне сутнасці пролетарскага шэфства. А асноўнае — перамяшчэнне вытворчага воцята прадырэмства ў калгасы — часта зусім забываецца.

І так, пасеўная закончана, завершана падзека на пазыску. А далей што думаюць зрабіць шэфы? На гэта пытанне кіраўнікі прафраты на камбінаце тт. Кузняцоў і Шэйман нічога канкрэтнага не адказваюць, бо яшчэ аб гэтым не думалі, ніякага перспектывнага плана няма. П. ЧЫКУН.

усім сваім апаратам абслугоўвае выключна толькі Пухавіцкі раён, а

ІГНАРУЮЦЬ СЯЎБУ МАХОРКІ

Махорка мае вялікае значэнне, як тэхнічная культура. Яна ідзе не толькі на курава, з яе здабываецца лімонная кіслата. Некаторыя раёны, як Слуцкі і Грэскі, не зразумелі вялікай важнасці гэтай культуры, а проста сталі на шлях ігнаравання сяўбы махоркі. Многія калгасы Слуцкага і Грэскага раёнаў пад пасеў табачнай расады не адвялі расаднікаў. Сяўба зрываецца.

У калгасе «Баявік», Шышынскага сельсовета, Грэскага раёна, расада засеяна на 30 проц. пла-

на, прычым насенне не было правярана на ўсхожасць. Старшыня калгаса Пісарык кажа: «Расады хопіць, гэта не хлеб».

Я ІВАШЫН.

У калгасе «Пабеда», Грэскага сельсовета, расада пасеяна на горнай глебе і вельмі рэдка — на 1.000 квадратных метраў пасеяна толькі 1 фунт насення. У калгасе імя Карла Маркса, Слуцкага раёна, пасеяную расаду пакапалі куры. Праўленне калгаса на гэта не звяртае ўвагі.

В. ВЕТЛІН.

Лукаваты, былія прэдадзаныкі, заўважаюць, што больш гектара ў дзень яны не бяруцца засяваць.

Старшыня калгаса «Перамога» Камароў рашыў зацігнуць сяўбу аж да чэрвеня, аб чым гromaгласна заявіў усім.

Сур'ёзнай увагі заслугоўвае пытанне якасці сяўбы. Радкая сяўба ў раёне зусім ігнаруецца. Ні адна радковая селка не скарыстана. У большасці калгасаў сеюць непрацучаным насеннем, аруць мелка, не глыбей 6-7 сантыметраў.

Раёнае кіраўніцтва вельмі хутка змябілася з фактам запясення Чырвонаполя на тоўную дошку. М. ВІШНЕУСКІ.

У вёсцы Камейкі ўжо два разы арганізоўваўся калгас. Кулацка-

чэсным званнем самандзіра грамадскай пролетарскай думкі. ПАНЬКОУ.

ДА ДНЯ ЛЕСУ Ахова лясоў— справа грамадскасці

Барацьба за здаровы, даючы высокі прырост, лес з'яўляецца адным з элементаў умацавання ўсіх звянаў нашай народнай гаспадаркі.

Прырост лясоў БССР у сярэднім складае 2,4 кубаметра на адзін гектар, што трэба лічыць нявызначна малым. Адна з прычын такога слабоднага прыросту — гэта недастатковыя клолаты аб лесе.

Мы зусім мала змагаемся за аздараўленне нашых лясоў, за культурнае выдзненне гэтай гаспадаркі. Захламленасць лесу, палітанне на высечаных плошчах астатых прыводзіць да заражэння лесных масіваў шкоднымі насякомымі, грыбнымі хваробамі, павялічваецца пажарная небяспека, адсоўваюць на доўгі час лесааднаўленне і, наогул, пагаршаюць умовы росту лесной гаспадаркі.

За 1934 год у лясах БССР зарэгістравана караецных ачагоў на плошчы ў 44.637 гектараў. Адзін гектар заражонага караедамі лесу, па доследах В. Н. Старжа ў Бранскіх лясах, значна павялічвае ачыстку дрэвастою, прыносіць страты ў 40—50 руб. у год. Тым чынам, страта ад караедаў у лясах БССР можа быць вылічана ў 200-300 тыс. руб. у год. Караеды — гэта прадукт няправільнай эксплуатацыі лясоў.

Бічом нашых сасновых культур і расаднікаў з'яўляецца майскі хрушч. які аб'ядае карэнчыкі дрэў. Паводле падлікаў, у 1934 годзе ачагі майскага хрушча былі зарэгістраваны на плошчы ў 1380 гектараў лесу. Страты ад гэтага шкодніка надзвычай вялікія.

Калі надаць барацьбе з гэтым злом грамадскі характар, калі практыкаваць збор майскага хрушча ў час яго лёту, можна было-б небяспеку значна аслабіць, а часамі і зусім ліквідаваць. Школы, піонерскія арганізацыі могуць значна дапамагчы ў гэтым. Наша калгасная моладзь, узіўшы шэфства над лясамі ў адносінах барацьбы з майскім хрушчом, тавса-

ма прышле-б вялікую карысць справе. Трэба памятаць, што знішчаючы адну самку, мы знішчаем фактычна 70 яек, з якіх-бы вышлі 70 личынак, знішчаючых лясныя культуры.

У нашых лясах распаўсюджаны і так званыя пярвічныя шкоднікі — гэта ў большасці матылі, вусені, якія аб'ядаюць лісце і ігліцу (шэпарны шоўкаград — на дубу, рыжы сасновы пільчык — на сасне, дубовая ліставерка і інш.). Шкоднасць іх у тым, што яны, аб'ядаючы лісце, аслабляюць дрэвы, прыводзяць іх да ўсыхання і да засялення караедамі. Наўнасць такіх шкоднікаў у нашых лясах зарэгістравана на плошчы ў 9 тыс. гектараў.

Меры барацьбы з імі праводзяцца — гэта авіяпыленне, збор падсіліні і інш. Але, калі гэтай справе надаць грамадскі характар, калі мабілізаваць увагу і дапамогу шырокіх працоўных мас, можна было-б дасягнуць значна большых поспехаў у барацьбе за ахову лесу.

Тут мы маем на ўвазе ручны збор вусеняў, личынак, збор падсіліні, развядзенне штупак вакол сваіх сядзіб і т. д. Апошняму пытанню ў цэлым радзе рабіць не надаюць ніякага значэння, а між тым шпакі, сіціцы, слаўкі, зялёмі і інш. перамагаюць насельніцтва з'яўляюцца нашымі вернымі дапаможнікам ў барацьбе за аздараўленне лесу, нашымі прыяцелямі на ачыстцы яго ад шкодных казолек. Недаацэньваюць гэтага нельга.

Ахова нашых лясоў — гэта справа ўсёй грамадскасці. Горсоветы і сельветы павінны арганізаваць шэфства над лясамі, змагацца за культурнае выдзненне лесной гаспадаркі.

І. Л. ГОЛЬДЗІН.

ВЕЧАРАМ У ПАСЕЛКУ

(Ад спецыяльных карэспандэнтаў „Звязды“)

З акна новага двухпавярховага будынка адрываўся прыгожы від рабочага пасёлка. Новыя рады інтэрнатаў. Навакол малады прыгожы сасновы лесок. Тут жыўць 3 тысячы рабочых торфзавада «Большэвік», якія далі слова ў гэтым годзе, праводзячы паход тав. Гікало, дзятэрмінова закончыць план торфзадабычы.

Дырэктар т. Шульгоўскі і парторг тав. Бедаржыцкі ахвотна разказваюць аб рабоце першых дзён, вельмі анімэ і пад'ёме людзей.

— Здабыта 12.700 тон торфу. Сезонны план выканан на 15 проц.

— Выдатнае ў тым, што ў гэтым годзе брыгады з першых дзён узялі курс на перавыкананне плана. Брыгады Зубава і Карнеенкі здабываюць па 50-60 тысяч торфацаглаў, даюць 160-180 процантаў плана.

— Падмаюцца новыя людзі. За перадавымі брыгадамі ідуць брыгады Цалуйка, Жыгаўцова, Сарасені і іншыя.

Тав. Бедаржыцкі маліўніча разказвае аб арганізаванасці калгаснікаў, прышоўшых на торф. У калгасе «Новая Беларусь», Брагінскага раёна, з якога прышла брыгада Жыгаўцова, распаўсюдзіліся кулацкія чуткі, што на торфзавадзе нібы ўсе хварэюць. Брыгада даведаўшыся аб гэтым, паслала калектывную тэлеграму з абвясненнем гэтых чутак.

да законнае жаданне даведацца, як кіраўнікі завода клапаціцца аб гэтых майстрах торфу.

Тры гадзіны дня. Першая змена заканчвае работу. Заходзім у барак лепшай на заводзе брыгады Карнеенкі, якая займае два пакоі. Непрыглядна выглядаюць ложка, толькі на палову пакрытыя матрацамі, без коўдраў, навалачак. З рваных падушак рассыпаецца сена.

На ложку ляжыць рабочы Прышчэпаў. У яго сёння сумны настрой. Учора камэндант Якушэна, разлаваны пазойлівай просьбай Прышчэпава змяніць матрац, аптрафаваў яго на 10 руб.

— Сорамна нам жыць у такім брудзе. — скардзіцца малады рабочы Несцераў. Той самы, які прыехаў пасля дэмабілізацыі з арміі па запрашэнню брыгады.

Другі малады рабочы т. Янушэна, аб якім ўсё гавораць, што гэты хлапец «вялікія грошы каштуе», скардзіцца:

— Няма радыё. Далі-б нам провад, самі правялі-б. У нас сувязістае свае. Ёсць у нас баладзённікі, гарманісты, але няма ніякіх інструментаў.

— Вельмі мы любім чытаць, — заўвага рабочы Паўлюкоў, ды вось не знойдзеш добрай кнігі, хоць-бы «Чапаева» або «Мать» Горькага. Няма і газеты «Правда».

Чырванела брыгада — лепшая брыгада завода — за дрэзна наладжаны быт і разам з ёю вымушаны быць чырванець хадзіўшы з намі парторг Бедаржыцкі.

Паглядзім, чым займаюцца пасля работы 800 тарфянікаў першага ўчастка. І тут непрыглядны малюнак.

У брыгадзе Жыгаўцова рабочы ў вопратцы ляжаць на ложках. Займае ўсіх славуцы расказчык пахабым анекдотаў Кебікаў.

— Надакучыла ўсё гэта службаць, — заўвага малады хлапец Гарбачоў. — Эх, каб былі шапка, газеты!

Сам брыгадзёр Жыгаўцоў, пратэстуючы супроць ураўняўскага падыходу да людзей, разказвае:

— У гэтым годзе працуем куды лепш, чым у мінулым. Даем па 40-42 тысячы торфацаглаў, а ў сталюцы няма ніякіх пераваг перадавыкам.

Нічым не розніцца жыццё пасля работы і ў брыгадзе Цалуйка. Ад сумы некаторыя аматары вяселля насміхаюцца над маладым хлапцом Платонам, упершыню прышоўшым на завод. Той-жа грошы камэндант, які аптрафаваў Прышчэпава, рашыў «пажартаваць» над Платонам і ў яго адоўтнасці схаваў матрац. І зараз страшыць яго штрафам.

Так запойнен адпачынак 2000 рабочых тарфянікаў, такі «кляп» кіраўнікоў торфзавада «Большэвік» аб майстрах торфу.

Сотні людзей за выключэннем брыгадзіраў і старэйшых рабочых, не могуць назваць прафорта свайго ўчастка, а старшыню торфкома — і падаўна.

Але што-ж робяць 10 аслабленых профсаюзных і культурных работнікаў: старшыня тарфкома Шандалаў, яго намеснік Шульгізюк, прафорг Кліменка і іншыя?

Людзі бегалюць, мітусяцца, перацікаюцца адзін аднаму, але не займаюцца сваёй непасрэднай работай — палітычным і культурным выхаваннем, абсталяваннем і ўпарадкаваннем інтэрнатаў.

Цікавейшая рэч выявілася ў гутарцы з тэхпроцам Фарберавым. Мы запыталі яго, якія недахопы ёсць у прапраме па тэхвучобе.

— Адкуль мне ведаць? — здзіўлена ўсклікае Фарбераў.

І аказваецца, што чалавек, які пастаўлен кіраваць вучобай 2 тысяч тарфянікаў, сам нічога не разумее ў тэхніцы здабычы торфу.

Усё гэта гучыць абвінавачаннем кіраўніцтву. За зводнамі тут не бачаць людзей. За перадавымі брыгадамі не бачаць адстаючых, а рэкордных лічбы перадавых брыгад атрымліваюць сваё адлюстраванне толькі ў зводках, якія ляжаць на сталах кіраўнікоў. Уся маса нават аб іх не ведае.

Ці патрэбна гаварыць, што ўсе абуралючыя недахопы ў культурным абслугоўванні тарфянікаў пры жаданні могуць быць хутка ліквідаваны.

Галоўная бяда ў тым, што кіраўніцтва завода не навучылася клапаціцца аб людзях. С. РУБЕЖЫН. ДНЕПРОУ.

МАЙСКАЯ ПРАМОВА ТАВАРЫША СТАЛІНА НА ЗАМЕЖНЫХ МОВАХ

МАСКВА, 15 мая. (БЕЛТА). «Прамова тав. Сталіна на выгуску акадэмікаў Чырвонай арміі 4 мая 1935 г.» у перакладзе на англійскую, нямецкую і польскую мовы вышлі асобай брашурай выдавецтвам замежных рабочых у СССР.

16 мая брашура вышла на карэйскай і кітайскай мовах. Цана брашуры — 10 капеек.

МНОГАГРАННАЯ РЕВОЛЮЦЫЙНАЯ ДЗЕНІКАСЦЬ

Пад такім загалоўкам «Правада» друкуе калектыўны артыкул аб 50-годдзі **Нікалая Васільевіча Крыленка**. Звыш 30 гадоў безупынага плодотворнага служэння пролетарскай рэвалюцыі і работы на баявых не пастах пад сцягам і ў радах партыі Леніна—Сталіна — вось асноўны факт, які адзначаюць артыкулы ў сувязі з 50-годдзем.

Мячом і пяром, справай і палкім словам Крыленка адстойваў і адстойвае партыйныя пазіцыі ў барацьбе супраць ворагаў рэвалюцыі — адкрытых і тайных. Асабліва вяліка роля Нікалая Васільевіча ў будаўніцтве савецкай юстыцыі. Пямяці аднаго этапа развіцця савецкай юстыцыі, у якім не значыла б свайго адлюстравання творчае ініцыятыва яго.

Тав. Крыленка займае адно з першых месцаў сярод тэарэтыкаў марксісцка-ленінскага вучэння аб праве. У асаблівасці влівае яго значэнне ў распрацоўцы пытанняў савецкага крымінальнага права.

Маскоўская вобласць закончыла сяўбу ранніх

МАСКВА, 15 мая. (БЕЛТА). Маскоўская вобласць 14 мая поўнасьцю выканала план сяўбы ўсіх культур за выключэннем позняй гародніны і грэчкі, якія высяюцца ў другой палове мая і першай палове чэрвеня. Усяго пасеяна 2.960 тыс. гектараў пры плане, разам з познімі культурамі, — 3.210 тыс. гектараў. Сяўба праведзена ў правільных агратэхнічных тэрмінах.

ПЕРШЫЯ ГАДЗІНЫ РАБОТЫ МЕТРО

МАСКВА, 15 мая. (БЕЛТА). За першыя дзве гадзіны работы метра (з 7 да 9 гадзін раніцы) перавезена 28.638 чалавек. Найбольша колькасць пасажыраў за дзве

ПАДПІСКА НА ПАЗЫКУ ТРЭЦЬЯГА ГОДА ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ

ВЯСКОВЫ АКТЫ АБХОДЗІЦЬ СЯЛЯНСКІЯ ДВАРЫ

Учора старшыня Гомельскага гарадскога савета тав. **Малашонак** паведамаў рэдакцыі па тэлефону аб ходзе падпіскі на пазыку сярод працоўных аднаасобнікаў Гомельшчыны.

Для рэалізацыі пазыкі на вёсцы ўсе ўпаўнаважаныя гаркома і гарсовета пакінуты на мясцах.

Праводзяцца гутаркі з аднаасобнікамі, вясковы акты абходзіць сялянскія двары. Гэта дало ўжо пэўныя рэзультаты.

Да 13 мая план рэалізацыі пазыкі сярод працоўных аднаасобнікаў выканан на 68,4 проц., а сярод калгаснікаў — на 90 проц.

Тав. Малашонак запэўніў, што Гомельшчына не гасней 18 мая скончыць падпіску на вёсцы.

Зараз асабліва ўвага авернута на збор першых уносаў на падпіску. На першым месцы ідзе **Улукаўскі сельсовет**, які амаль выканаў план грашовых паступленняў другога квартала.

ХРОНІКА ПАПІСКІ

План рэалізацыі пазыкі сярод рабочых і служачых **Тураўскага раёна** выканан на 119 проц., сярод калгаснікаў — на 102 проц. Зараз разгортваецца падпіска сярод працоўных аднаасобнікаў.

ДАМБРОўСКІ, ШАРШНЕЎ. 14 мая **Бешанковіцкі** раён поўнасьцю выканаў план рэалізацыі пазыкі. Ад калгаснікаў у лік уносаў на падпіску паступіла 10 тыс. руб. наяўнымі.

Чырвона-Слабодскі раён 14 мая выканаў план рэалізацыі пазыкі. Падпіска перавысіла 323.000 руб. Паступіла ад калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў 25 тысяч руб. наяўнымі. Калгаснікі поўнасьцю ахоплены падпіскай. Праводзіцца масавая работа, каб скончыць рэалізацыю пазыкі сярод працоўных аднаасобнікаў.

БУРДЗІК, ДЫГУН, ГАУРЫЛІН.

СКАЖАЮЦЬ ПРЫНЦЫПЫ РЕАЛІЗАЦЫІ

Усеагуныя цэнтральны совет прафесіянальных саюзаў у сваёй адозве падкрэсліў недапушчальнасць правядзення падпіскі сярод студэнтаў вышэй адной трэці месчнай стыпендыі.

Арганізацыі Гомельскай школы ФЭВ пры заводзе «Рухавік рэвалюцыі» не лічацца з гэтай дырэктывай. Яны прапаноўваюць вучням падпісваць на пазыку і параг на ме-

ШКОЛА ДЭМАНСТРУЕ СВАЕ ВЕДЫ ПЕРАД ГРАМАДСКАСЦЮ

(1-я менская сярэдняя школа)

Пачаліся іспыты. Школа прымае гасцей. Цяпер не звычайныя заняткі, дзе прысутнічае толькі настаўнік. У класе — прадстаўнікі грамадскасці, прадстаўнікі школьнага савета. Дзеці дэманструюць набытыя за год веды перад усёй пролетарскай грамадскасцю.

Кляматы нашай партыі, рабочага класа, усёй краіны аб школе цяпер выражаюцца актыўным удзелам на іспытах прадстаўнікоў камсоды, шэфскіх арганізацый і інш. І не толькі па аднаму а нават па 2-3 прадстаўнікі ад бацькоў прысутнічаюць у адным класе.

«Мяне іспыты асабліва зацікавілі. Я ніколі ў сваім жыцці не сядзела на школьнай лаве і сёння я перажываю разам з усімі вучнямі вялікую радасць прэсту нашай пролетарскай культуры.» — дзеліцца ўражаннем маці вучня 1-й школы **Рудня**.

Тав. **Рудня** прысутнічае ўжо трэці дзень на іспытах. Яна ве ідзе ў шосты клас, дзе сёння здае іспыты яе дзеці. Яе цікавіць работа ўсёй школы, паспяховасць усіх дзяцей.

14 мая тав. **Рудня** прысутнічала на іспытах па гісторыі ў 5-м класе. Уважліва слухае яна кожны адказ вучня, імкнецца зразумець, даць ацэнку адказам.

...Старажытны **Кітай**, **Егіпет**, **Рым**, **Вавілонія**, **войны Аляксандра Македонскага**, **стагоўніца гелотаў**, **паўстанне чырвонабровых...**

„НА БУДАЎНІЦТВЕ НОВЫХ ШКОЛ У МЕНСКУ“

Газета «Звязда» не раз сігналізавала аб дрэнным кіраўніцтве Менбуда будаўніцтвам новых школ, аб адсутнасці планавання і ўліку заводу будаўнічых матэрыялаў і асінных недахопах у будаўніцтве.

Праверкай упаўнаважанага Камісіі савецкага кантроля факты гэтыя поўнасьцю пацвердзіліся. Устаноўлена таксама, што Менбуд прадставіў яўна очкаўцірацельскую зводку аб паступленні матэрыялаў і патрабаваў па няправільных актах 59.200 руб. а сум, што адпушчаны на школьнае будаўніцтва.

За слабае кіраўніцтва будаўніцтвам, незабеспячэнне патрэбнага ўліку будаўнічых матэрыялаў для школ, за незаконнае патрабаванне па няправільных актах 59.200 руб. а таксама за прадстаўленне ня-

уся гэта хочацца звязаць у памяці і для сябе. Яна не вытрымлівае і шопатам заўважвае: — Я не маю ніякай тэарэтычнай падрыхтоўкі, але я адчуваю, што вучань адказвае добра.

Тав. **Фрайман** — прадстаўнік камсоды — прысутнічала на іспытах па матэматыцы. Была пільмовава работа па алгебры.

Першая задача выклікала ў дзяцей хваляванне, яны не ўспілі адразу ход рашэння. Хваляванне дзяцей перадалося на тав. **Фрайман**. Яна ўважліва абстаноўку, прычыны яе і свае ўражанні запісвае ў дзёніку: «Знаходжу, што першая задача іх асабліва і таму ўражанне было няважнае. Не закончылі ўсёй работ 3-4 вучні. Або не спраўляўся клас за ўвесь час, або задача іх вельмі смучыла».

Іспыты па рускай мове ў 4 класе праходзілі арганізавана. На гэту арганізаваўнасць, на метады правядзення іспытаў звярнуў увагу тав. **Авербах** — рабочы фабрыкі «КІМ». Яго цікавілі не толькі адказы вучняў, а іменна сам працэс іспытаў.

«Я лічу, што абстаноўка на іспытах рускай мовы зусім добра. Дзеці не хваляваліся, бо ім даваліся ясныя і чоткія пытанні. Правердзіла іспыты настаўніца **Пікулік**».

У гэтыя дні — дні іспытаў жыццём школы жыць ўся наша грамадскасць. **А. ЛІУШЫЦ.**

СУСТРЭЧА ЧЭМПІЁНАУ

ФІНАЛ УСЕБЕЛАРУСКІХ ЦЯЖКА-АТЛЕТЫЧНЫХ СПАБОРНІЦТВАУ.

Учора ў Беларускам дзяржаўным тэатры адбыліся фінальныя сустрэчы усебеларускіх цяжка-атлетычных спаборніцтваў. Партэр і ярусы былі перапоўнены глядачамі.

Галоўны суддзя тав. **Гольдберг** прадстаўляе барцоў і абвешчае фінальныя схваткі.

Публіка з нецярпліваасцю чакае схваткі міжцап з масквічамі. На каўры **І. Іоселевіч** (старшы) і **Ібятэў** — чэмпіён Масквы ў найлягчайшай вазе. Гэта іх чацвёртая сустрэча. Першыя тры схваткі (у Маскве і Менску) выйграў чэмпіён БССР тав. **І. Іоселевіч**, але на гэты раз ён падлянеў няўдачу. Зрабіўшы «мост», ён пры спробе вывернуцца быў прыцінут партнёрам ляматкамі к каўру. Схватка прадаўжалася 2 мін. 28 сек.

У першыя дні спаборніцтва чэмпіён СССР у поўсярэдняй вазе тав. **Катулін** сустракаўся з больш слабымі барцамі БССР і не праўдліў усіх сваіх адольнасцей. Але ў фінале, сустрэўшыся з чэмпіёнам БССР тав. **Мірскім**, барэц паказаў, як трэба перамагаць моцных. З першага ж свайго браска ён заціснуў **Мірскага** так, што апошні пасля 1 мін. 33 сек. лёг на ляматкі.

Няўдала «масці» і **Майзельс** у сустрэчы з **Наўрэдзінавым** (Масква). Гэта была самая жывая схватка. Абодва барцы паказалі надзвычайную доўкасць.

На рынку сустрэліся 6 пар. Павучальнай была сустрэча чэмпіёна СССР па боксу ў сярэдняй вазе **т. Цімошына** з чэмпіёнам БССР **Ачкіным**. Якім чыстыя і моцныя ўдары ў чэмпіёна Саюза! Некалькі раз Ачкін падае, у трэцім раундзе не вытрымлівае і адз з заўчасна бой.

Напружаны бой адбыўся паміж былым чэмпіёнам СССР — дзяржаўным чэмпіёнам БССР тав. **Енавым** і масквічом **Ксенафонтавым**. Першыя два раунды выйграў тав. **Енаў**. У апошнім ён прыкметна аслабеў. Але перамога асталася за ім.

Гравікі БССР дабіліся новых рэкордаў. Апошні класічны рух — ітэрушчок двума рукамі. 110 кпр. барэ чэмпіён БССР і СССР тав. **Ляпідус** і лёгка, прыгожа дае новы ўсебеларускі рэкорд. А потым паграбуе 112,5 кпр. і вноў паказвае ўзоры тэхнічнай натрэніраванасці.

Чэмпіён у лёгкай вазе тав. **Маславоіч** таксама ўстанавіў новы рэкорд у гэтым руху — 120 кпр.

Спаборніцтвы закончыліся пародам усіх удзельнікаў.

Намеснік старшыні ВСФК БССР тав. **Кузнячоў** падвёзчыць вышнікі спаборніцтваў. Прымалі ўдзел ва ўсебеларускіх спаборніцтвах 35 гіравікоў, 47 барцоў і 58 баксёраў. 9 гіравікоў пацвердзілі званне майстроў СССР, а 14 — першай катэгорыі Саюза. Устаноўлены 18 новых усебеларускіх рэкордаў па гірах.

Першыя месцы па гірах, боксу і барацьбе занялі каманды **Менска**, за што яны ўпагароджываюцца граматамі ВСФКБ. Індывідуальнае першынства заваявалі ва ўсіх вагавых катэгорыях гравікі — **Тайц, Ляпідус, Маславоіч, Мілесю, Чарнавуш**.

У менскім парку культуры і адпачынку.

Фото-эцюд Курсевіча.

Пад'ём затануўшага парахода „Брыгадзір“

ГОМЕЛЬ, 15 мая. (БЕЛТА). На пад'ёме затануўшага 19 красавіка на Дняпры, каля Печкаўскага маста, бункэрнага парахода «Брыгадзір» працуе суднапад'ёмная партыя Дняпроўскага ўпраўлення параводства. Работы вядуцца пад кіраўніцтвам вопытнага майстра гэтай справы тав. **Васкабойніківа**.

Пад насаваю частку парахода падведзены ўжо пяць тросаў. Нос парахода падняўся ўжо на поўметравую вышыню.

Работа на пад'ёме ідзе ўзмоцненымі тэмпамі. На работах занята 50 чалавек. Вадалазы тт. **Сокалаў, Кірылаў** і **Калыда** абіяцалі к 10 чэрвеня скончыць падводку астатніх 13-ці тросаў і забеспячыць пад'ём парахода к 18 чэрвеня.

Пасля пад'ёму параход будзе адбуксіраван на рамонт у Кіеў і к канцу ліпеня ўступіць у строй дзельнічаючых суднаў Дняпра-Дзвінскага параводства.

ПАВЕДАМЛЕННІ

Парткалегія КПК па Беларусі паведамляе, што 19 мая г. г. у 10 гадзін раніцы ў г. Менску (памятніцкае ЦК КП(б)Б, пакой № 32) будучы разглядацца Парткалегіяй КПК партсправы наступных таварышоў:

Кулажанка А. Т. (Рэчыца), **Драпей Р. І.** (Нароўля), **Карошкіна І. А.** (Шклоў), **Палаўчанка Д. І.** (Віцебск), **Вольскай Е. І.** (Быхаў), **Ватура Н. Ф.** (Багомль), **Сямашка** (Орша, райсаюз), **Каваленка С. П.** (Полацк), **Канановіча М. К.** (Капыль), **Майстроўска С. І.** (Мазыр), **Мінаева І. П.** (Асіпавічы), **Сахарова Л. А.**, **Лашыкера Ф. Б.**, **Эвентова Л. М.** (Бабруйск), **Салаўёва А. Г.** (Горкі), **Агеева Ф. Д.** (Лель), **Ізоха П. С.** (Сураж), **Кажомякінай Л. І.** (Менск), **Хайкіна (Пухавічы), Дзёрбанцова Ф.** (Менск).

Яўка вышэйпаказаных таварышоў абавязкова. Прычым апошнія павінны прадставіць водзвы аб сваёй апошняй рабоце ад назваў партарганізацый.

Парткалегія КПК па БССР. Менскі гарадскі камітэт КП(б)В.

раціішніх гадзінны праймы праз станцыю Охотный рад, прадаўшую звыш 6 тыс. білетаў, і станцыю Саломыні, дзе прадава каля 5 тыс. білетаў. Увесь службовы персанаў прадуе ўзорна.

Выдатны ўзор лобовых, беражлівых адносін да савецкага метро паказалі пасажыры. Ні аднаго акурка, ні адной паперкі не было пакінута на станцыях, не было і ні аднаго парушэння правіл.

Ва ўсіх вестыбулях, на ўсіх падземных станцыях устаноўлены ўзмоцненыя парадкі міліцыі. Для нясення дзяжурстваў вылучаны лепшыя кадравыкі. Устаноўлены тэксма дзяжурствы супрацоўнікаў крымінальнага выпіску. Міліцыянеры ў вестыбулях і станцыях рэгуляруюць рух паловы пасажыраў, даючы рукамі тых-ж сігналы, што і на вуліцы.

Не зарэгістравана ні аднаго атарэння, ні аднаго парушэння правіл.

сцягнуто етэндны. Мы просім «Звязду» ўмяшчаць у гэту справу і дабіцца выпраўлення дапушчаных перагібаў.

ВУЧНІ.

ПАДПІСКА ПА... ТЭЛЕФОНУ

БАБРУЙСК, 15 мая. Пагоня за рэкордамі ў падпісцы асабліва ярка праўдзяецца ў практыцы рэалізацыі пазыкі па бабруйскай пажарнай ахове.

Нам, начальніка па палітчастцы г. Уман, выклікае рабочых па тэлефону і пытаецца ў іх, ці згодны яны падпісацца. Рабочыя з ахвотай агаджаюцца. Больш Уману нічога не трэба. Ён запаўняе картку на суму месячнага заробтку без ведама самога падпісчыка.

Рабочы **Змітруноў** вельмі адзіўся, калі ўбачыў на картцы суму, на якую ён і не меркаваў падпісацца ды яшчэ без яго распіскі. Рабочага **Кацнельсона** такімі-ж метадамі «падпісалі» больш чым на месячны заробатак.

Так масава-растлумачальная работа паднята Уманам значным адміністраваннем.

П. РАБАЎ

ГРУЗІНСКАЯ ПІСЬМЕННІКІ У МЕНСКУ
13 мая грузінскія савецкія пісьменнікі знаёмліліся з Менскам. Вечарам адбылася сустрэча пісьменнікаў з яўрэйскім вакальным ансамблем пад кіраўніцтвам тав. **Палонскага**. Ансамбль выканаў дзве песні на грузінскай мове і рад песьні на беларускай, яўрэйскай і польскай мовах.

Работа прамысловасці БССР за першую дэкаду мая у процантах да месячнага плана (без Наркомлеса і Наркомунтандля)

Уся прамысловасць	26,7 проц.
Саюзн. прамыслов.	26,3 проц.
Наркамцяжшпром	30,9 проц.
Наркамлегшпром	24,5 проц.*)
Наркамхарчшпром	25,0 проц.**)
Рэспубліканская прамысловасць	27,0 проц.
Наркаммясшпром	26,9 проц.
Наркомгас	36,2 проц.

*) Без ільнозаводаў і фабрыкі імя Карла Маркса.
**) Без тарных заводаў і маслабочай галіны.

ВЫКАНАННЕ МЕСЯЧНАГА ПЛАНА ПА ГАРАДАХ БССР

Бабруйск	48,1 проц.
Рэчыца	29,5 проц.
Магілёў	29,4 проц.
Менск	27,1 проц.
Віцебск	25,9 проц.
Гомель	25,8 проц.
Орша	24,9 проц.
Барысаў	114,7 проц.

дэкаднага плана.
КІРАЎНІЦВА НАРГАСУЛІКУ БССР

Майзель, Г. Юселевіч, Клэцікі, Мірскі, Крупнік, Сіваню, Кушэйна (па-за конкурсам першыя месцы занялі масквічы **Ібятэў, Неўрэдзінаў і Катупін**), бакаёры — **Карсена, Хромаў, Енаў, Стаскевіч, Цырлін, Ачкін, Смелаў і Роліч** (па-за конкурсам на першым месцы чэмпіён СССР тав. **Цімошын**). Усе новыя чэмпіёны БССР прэміраваны імянымі жэтонамі, некаторыя з іх каштоўнымі падарункамі.

І. ЦЫВЕС.

ФІЗКУЛЬТУРА, ПЛАНЕРЫЗМ, МАСТАЦКАЯ САМАДЗЕЙНАСЦЬ

РЭЧЫЦА. (Нар. «Звязды»). На запалкавай фабрыцы «10-ты Окцябр» пабудован вялікі фізкультурны гарадок. Тут тенісная і вальейбольная пляцоўкі, кольцы, лесніцы і турнікі. На баках — столікі для шахматнай ігры. На стадыёне ўстаноўлена парашутная вышка. На фабрыцы арганізаваўся планерны гурток, у якім займаецца 25 чалавек. Для вучэбных палётаў закуплены два планеры. Пры клубе фабрыкі прадуе драмгурток, які складаецца выключна з рабочых і работніц.

Н. ГАСМАН.

КАЛГАСНІКАМ
Менская стаматалагічная клініка пакіравала ў Хойніцкі раён на два месяцы экспедыцыю з 3-х урачоў для абслугоўвання зубалечэбнай дэпамотай калгаснікаў і рабочых раёна. Адначасова брыгада будзе вывучаць ступень распаўсюджвання хворобаў і іншых захворванняў рота сярод калгаснікаў. Брыгаду ўзначальвае загадчык лячэбна-прафілактычнага аддзела клінікі — доктар **Напельбаум**.

ЗДАРЭННІ

* Да Чыжэўскай К. па Гоголеўскай вуліцы (Віцебск) падышлі трое невядомых, якія прапанавалі купіць у іх далары Чыжэўская агадзлася купіць, але, не маючы грошай, прапанавала замест іх залаты гадзіннік коштам у 1.600 руб. У момант абмену аферысты далі Чыжэўскай замест далараў пачку газетнай паперы, пасля чаго ўцяклі. Прыняты меры па расшуканню аферыстаў.
* Крымляльчы выпук затрымаў Неміроўскую В., якая ўтаміла ў раце Палота (Полацк) сваё месячнае дзіцё. Неміроўская ў забойстве свайго дзіцяці сазналася.

выклікае тав. Бесарабава Міхаіла Нікіфаравіча з'явіцца ў гарком (пакой № 49).
Просьба да ўсіх арганізацый і асоб, якія ведаюць адрас тав. Бесарабава, паведамаць Менгарком КП(б)Б.
МЕНГАРКОМ КП(б)Б.
**
18 мая ў 8 гадзін вечара ў вяскай зале Дома партактыва адбудзецца **ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНЫ ВЕЧАР**, прысвечаны літаратуры Савецкай Грузіі, які арганізавана менавіта КП(б)Б і праўленнем ССР БССР. Білеты можна атрымаць у Доме партактыва (пакой № 22).

ПАПРАУКА НАРКАМЗЕМА

У зводцы аб ходзе сяўбы па БССР на 10 мая 1935 года па віно ўточна-статыстычнага аддзела Наркамзема дапушчана памылка: зменшан працэнт выканання сяўбы па калгаснаму сектару Смаленскага раёна. Замест 92,7 проц. паказана 47,6 проц.
Уточна-статыстычны аддзел Наркамзема.

Адказы рэдактар Н. СТЭРНІН.

Будынак БДТ-1 ГАСТРОЛІ ДРУГОГА БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА ТЭАТРА
СЕННЯ, 16 мая, Жаніцьба Фігаро
Пачатак роліна ў 8 г. 30 м. веч.
Білеты прадаюцца ў касе тэатра з 12—21 з 5 г. веч.

Памяшк. Дзярж. яўр. тэатра БССР (вул. Валадарскага, 7, тэл. 21-813)
Гастролі дзяржаўнага рускага тэатра БССР
Дырэктар тэатра — засл. артыст рэспублікі — **В. В. Кумельскі**, мастацкі кіраўнік і гал. рэжысёр — **В. І. Ніяжыч**,
Сення, 16 мая, „СКУТАРЕВСКИЙ“
У касе тэатра штодзённа прымаюцца заяўкі на культпакоды і мэтавыя спектаклі.

Гукавы КІНО-ТЭАТР «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»
Гукавы мастацкі фільм **ЛЁТЧЫКІ**

Гукавы КІНО-ТЭАТР ПРОЛЕТАРЫЙ
Мастацкі гукавы фільм **ГАРАЧЫЯ ДЗЯНЁКІ**

Кіно «Інтэрнацыянал»
Мастацкі фільм **Бліскучая кар'ера**

Кіно «СПАРТАК»
Выдатная комедыя **Закройшыч з таржкі**
У гал. ролі Ігар Ільінскі
Дзённая дабачыя севансы **Дачка партызана**
Пачатак у 1 г. 12 г. 30 м.

Памяшканне БЕЛДЗЯРЖТЭАТРА
3 8 чэрвеня 1935 г.
ГАСТРОЛІ МАСКОУСКАГА ТЭАТРА ЛЕНСОВЕТА
РЭПЕРТУАР:
„БЕСПРИДАННИКА“ — Остроўскага.
„ГАВАНЬ БУРЬ“ — Бальзака.
„МИЛЛИОН ТЕРЗАНІЙ“ — Катаева.
„РАЗГРОМ“ — Фадзеева.
„ЭКСТРЕННЫЙ ВЫПУСК“ — Вайцэцкорна.

3 4 ліпеня 1935 г.
ГАСТРОЛІ ТЭАТРА РЭВОЛЮЦЫІ УССР
РЭПЕРТУАР:
„ПРОДОЛЖЕНИЕ СЛЕДУЕТ“ — Вруштэйна.
„ЧУДЕСНЫЙ СПЛАВ“ — Кіршова.
„ГИБЕЛЬ ЭСКАДРЫ“ — Карнейчука.
„ПЛАТОН КРЕЧЕТ“ — Карнейчука.
„Ой, не ходи Грицю та на вечернюю“.
ЗАЯЎКІ на закупку абанементаў прымаюцца ў рабочай тэатральнай касе з 9 мая 1935 г. штодзённа. **Арганізацыям скідна.**
ДЫРЭКЦЫЯ.

20 мая, у 7 гадзін вечара, у інстытут мовы БелАН ставіць **ДАКЛАД** аспіранта Гурскага па тэму **„ПРЫНЦЫПЫ І МОВА „ПРЫНЦЫПЫ ПЕРАКЛАДУ“**.
Запрашаюцца пісьменнікі і работнікі выдавецтваў.
Дырэкцыя інстытута мовы.

Кіраўніцтву лясамі мясцовага значэння НКЗБ патрабуюцца **лесаводы** для лесаўпарадкавання лясцоў мясцовага значэння.
Аплата згодна коллегавора.
Заявы з копіямі дакументаў накіроўваюцца: Менск, Дом урада, НКЗБ, кіраўніцтву лясамі.

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАУНЫ ІНСТЫТУТ УДАСКНАЛЕННЯ МЕДЫЦЫНСКІХ КАДРАУ
У ажыццяўленне пастановы СНК БССР аб падняцці кваліфікацыі вясковых урачоў, даводзіць да ведама раённых аддзелаў аховы здароўя і ўрачоў аб наступных дакладах прафесараў у раённых цэнтрах:
1. Праф. **ІРГЕР Ю. М.** 18 мая, у 12 гадзін у г. Рагачове прачытае даклад на тэму «Дыягностыка і лячэнне опухалей мачавога пузыра».
2. Праф. **ФРЫД С. М.** 18 мая, у 12 гадзін, у г. Чэрвені прачытае даклад на тэму «Бантэалягія, эпідэміялогія, спецыфічная прафілактыка і тэрапія дэзінтэлі».
3. Праф. **ТІТОУ І. Т.** 24 мая, у 12 гадзін, у г. Барысаве прачытае даклад на тэму «Сучасны стан пытання аб злоякасных опухалях».
4. Праф. **ДВОРЖЭЦ М. А.** 28 мая, у 8 г. вечара, у г. Оршы прачытае даклад на тэму «Грып і вока».
5. Праф. **ВЫДРЫН М. Л.** 30 мая, у 12 гадзін, у г. Бабруйску прачытае даклад на тэму «Пазаматчная цяжарнасць».
6. Праф. **МАРШАК Е. Л.** 30 мая ў г. Полацку прачытае даклады на тэмы: «Новае ў тэорыі і практыцы колапс-тэрапіі лёгчнага туберкулёза» і «Да пытання перабудовы класіфікацыі лёгчнага туберкулёза».
Адначасова гэтыя прафесары дадуць кансультацыі для некаторых хворых па прадстаўленню райаддзелаў аховы здароўя.
Інстытут удасканалення медыцынскіх кадраў запрашае прыняць удзел у гэтых дакладах урачоў бліжэйляжачых 8—10 раёнаў.
Просьба да райадраваў гэтых раёнаў прадаставіць гэтым урачам камандыроўкі.
Дырэктар Інстытута ўдасканалення меднадраў дац. **ДАБРУСКІН.**

Тэрмінова ПАТРАБУЕЦЦА майстар па серабрэнную люстэрка.
3 прапановамі зварачацца: Менск, Рэвалюцыйная 24, артель **Праціюстра**, тэл. 22-871, лаг. **Праціюстра**.

Рэдакцыі газеты „ЗВЯЗДА“ **ПАТРЭБНЫ** кваліфікаваныя машыністкі, добра ведаючыя беларускую мову.
3 прапановамі зварачацца ў сакратарыят.

УСІМ ЗАГАДЧЫКАМ ГОРРАІАНА, САКРАТАРАМ РК ЛКСМБ, СТАРШЫНЯМ РАІПРОФСОВЕТАУ, ЗАГАДЧЫКАМ РАІАДДЗЕЛАУ АХОВЫ ЗДАРОУА
У ноч з 20 на 21 мая, у 0 г. 5 м. праводзіцца **Усебеларуская радыёпераклічка** па пытанню ходу падрыхтоўкі да летняй аздаравленчай кампаніі 1935 года.
Дакладваюць: заг. райана, райкомы ЛКСМБ, райаддзелы аховы здароўя і райпрофсоветы раёнаў: Гомель, Барысаў, Рэчыца, Дрыса і Жлобін.
Пасля дакладаў абменьваюцца вопытам сваёй работы лл мікрафона раёны: Бабруйскі, Віцебскі і Магілёўскі.
Астатнім раёнам забяспечыць яўку членаў штаба па правядзенні піонерскіх лагераў і арганізаваць радыёслуханне ў сябе на радыёвузлах, маючы на ўвазе, што апраца латэрных пытанняў будзе павядамленне з цэнтра аб летняй рабоце.
Сакратар ЦК ЛКСМБ **АУГУСТАЙЦІС**.
Старшыня ЦСПСБ **КАВАЛЬЧУК**.
Нам. наркома асветы БССР **ЛЯШЧЫНСКІ**.
Нарком аховы здароўя **СУРТА**.

АУТАРАМОНТНЫ ЗАВОД № 7 праводзіць **капітальны рамонт аўтамашыны Форда-АА** (выпуску 1930 г. і павяней) і АМО-3.
Усім зацікаўленым арганізацыям неадкладна прыслаць заяўкі з укаваннем тэрміну рамонт і неадкладна паклапаціцца **заклучэннем дагавораў** на ўвесь 1935 г. Магілёў, Беларускааўтарамзавод № 7. **Дырэкцыя.**

Для выкладання ў рудакоўскай школе сыравараў-масларобаў **патрэбны** **малакавед і зодтэхнік** з вышэйшай асветай.
У школе выкладчыкі забяспечваюцца зарплатай па гадзін, кватэрай і стовавай.
3 прапановамі зварачацца: Гомель, Сельмалякопрэст, Нова-Ветраная, 12.

Адрас рэдакцыі і выдавецтва: Менск, Савецкая, 63, Тэлефоны: прыём тэлефонаграм — 21-351, адказы рэдактарам — 21-352, нам. рэдактара — 25-188, адказы сакратар — 21-350; аддзелы: партыйны, культурны — 21-353, сельскагаспадарчы — 21-350, прамысловы, савецка-гандлёвы, масавых кампаній і мясцовай інфармацыі — 21-354, лісам рабочых і калгаснікаў і работні з рэспубліканамі — 21-355, замежнай інфармацыі — 25-189, мастацкі — 23-955, выпускаючы — 21-357; заг. выдавецтва — 21-359, прыём аб'яў — 21-360, бухгалтэрыя — 21-885.